

Xəbər
Dustaq ailələrinə şad xəbər-ammistiya olacaq
yazısı səh.6-da

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 18 may 2018-ci il Cümə № 108 (6997) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

“Laçın dəhlizi” və Kırım körpüsü - oxşar işğal, fərqi baxış

Laçının işğalının ildönümündə Qərbin daha bir ayrı-seçkiliyi üzə çıxdı
yazısı səh.5-də

Düşməne Naxçıvandan “uzaqvuran” xəbərdarlıq

yazısı səh.9-da

5 aylıq həsrət dəfnlə bitdi-üç alpinistin ürək dağlayan hekayəti

yazısı səh.12-də

Dünya bazarında “ağ qızıl”ın qiyməti bahalaşdı-Azərbaycan uduşda

yazısı səh.10-da

Ermənistan “inqilabi demokratiyadan” boğulur

yazısı səh.11-də

Bayıl yamacında təhlükə-köçürülmə işə gündəmdə deyil

yazısı səh.3-də

DMİ sədri intihar edən abituriyentlərdən danışdı

yazısı səh.13-də

Tramp Ruhanini istefaya göndərməyə çalışır

yazısı səh.9-da

Siyasətçilərin qalstuk sevgisi və nifrəti barədə bilmədiklərimiz

yazısı səh.13-də

Ramazan ayının 2-ci günü
İftar 20.08. İmsak 03.28-dək (QMİ)
2-ci günün duası: “İlahi, bu gün məni razı olduğun əməllərə yaxın et və məni Öz qəzəbindən uzaqlaşdır! Belə bir gündə məni kitabın sayılan Quranın ayələrini oxumağa nail et! Ey, rəhm edənlərin ən Rəhmlisi!”
İftar duası: “Allahım, Sənin rızan üçün oruc tutdum, Sənə inandım, Sənə güvəndim. Sənin ruzinlə iftar açır və Sənə təvəkkül edirəm. Ey başlayan Allah, günahlarımı bağışla”.
ALLAH ORUCUNUZU QƏBUL ELƏSİN!

KREMLİN EHTİYAT QARABAĞ SSENARİSİ - “SAYĞAC” İŞƏ DÜŞÜB

Ermənistanda baş nazir dəyişikliyi Rusiya üçün yeni situasiya yaradıb; Rusiyada DÇ-2018 bitəndən sonra Kremlin Qarabağ kartı da açıla bilər

yazısı səh.8-də

“Kölgə iqtisadiyyatı” çetəsinə şok zərbə-həbslər var

DTX və Gömrük Komitəsi sərhəddə birgə əməliyyat keçirdi; aksizsiz və saxta aksiz markası olan malların satışı ilə məşğul olan və bu məhsulların satış şəbəkələrinə çatdırılmasını təşkil edən şəxslər tutuldu; Bakının bir sıra rayonlarındakı marketlərdə reydlər başladı
yazısı səh.6-da

Səməd Seyidovun Strasburqa yolu birdəfəlik bağlanır
yazısı səh.4-də

Binəqədinin icra başçısı işdən çıxarıldı
yazısı səh.4-də

Səlim Müslümov: “Torpaq, ev, avtomobil, nağd pul və...”
yazısı səh.7-də

Fədayə Laçının həbs müddəti daha üç ay uzadılıb

Nəsimi Rayon Məhkəməsinə Bakıda məbusların qaçmasına köməklik göstərməkdə təqsirləndirilən müğənni Fədayə Laçının həbs müddətinin uzadılması ilə bağlı istintaq orqanının verdiyi təqdimata baxılıb.

Bu barədə "Report"a onun vəkili Türkel Süleymanlı məlumat verib.

Onun sözlərinə görə, məhkəmə istintaq orqanının təqdimatını təmin edib. Qərara əsasən, F.Laçının barəsində seçilmiş həbs-qətimkan tədbirinin müddəti daha 3 ay artırılıb.

Qeyd edək ki, ötən il oktyabrın 23-də Bakıda məbusların qaçması faktı ilə bağlı Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə İstintaq İdarəsində başlanan cinayət işi üzrə Fədayə Məmmədova (Fədayə Laçın) təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunaraq Nəsimi Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə barəsində həbs-qətimkan tədbiri seçilib.

Onun barəsində Cinayət Məcəlləsinin 304.2.1-ci (mühafizə altında olan şəxsə qaçmağa yardım etmə, qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs tərəfindən törədildikdə) maddəsi ilə cinayət işi başlanılıb.

Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə İstintaq İdarəsində Cinayət Məcəlləsinin 304.2.1 (qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs tərəfindən azadlıqdan məhrum etmə və ya həbs yerindən, yaxud mühafizə altından qaçma) və 308.2-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə ağır nəticələrə səbəb olduqda) maddələri ilə cinayət işi başlanmaqla istintaq qrupu yaradılıb, dərhal təxirəsalınmaz istintaq hərəkətləri aparılıb.

Əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində 2017-ci ilin oktyabrın 23-də Bakı-Astara-Bakı planlı dəmir yolu qarovulu ilə Bakı şəhərinə müşayiət zamanı xüsusi vaqondan qaçmış, 1989-cu ildə Şirvan şəhərində anadan olmuş, əvvəllər məhkum olunmamış, Cinayət Məcəlləsinin 120.2.2 və 228.1-ci maddələri ilə təqsirləndirilən Əli Ağami Şirvan şəhərində tutularaq istintaq təcridxanasına yerləşdirilib, araşdırma aparılır. "Qoca" ləqəbli Etibar Məmmədov isə saxlanılan zaman atışmada ölüb.

"Nar" Ümumrespublika İnformatika Olimpiadasının qaliblərini mükafatlandırdı

Nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar nazirliyi, Heydər Əliyev Fondu, Təhsil nazirliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası İnformasiya Texnologiyaları İnstitutunun birgə təşkilatçılığı və "Nar" operatorunun sponsorluğu ilə keçirilən "Ali məktəb tələbələri arasında informatika üzrə Ümumrespublika Olimpiadası" qaliblərinin mükafatlandırılma mərasimi keçirilib.

12-ci Olimpiadanın yekunlarına əsasən, Bakı Mühəndislik Universitetinin "BEU Programmers" komandası 1-ci, ADA Universitetinin "ADA U1" komandası 2-ci, Bakı Dövlət Universitetinin "BSU1" komandası 3-cü, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının "Sharper" komandası isə 4-cü yeri tutub. Qaliblər Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi tərəfindən Fəxri Fərman və Diplomlarla, eləcə də "Nar" operatorunun təqdim etdiyi qiymətli hədiyyələrlə mükafatlandırılıblar.

İnformatika olimpiadasının məqsədi ali məktəb tələbələrini informatika, proqramlaşdırma sahəsindəki biliklərinin və bu sahəyə olan marağının artırılması, eyni zamanda qaliblər sırasından seçilən tələbələrin beynəlxalq olimpiadalara cəlb edilməsidir. Olimpiadaya dəstək göstərməkdə "Nar", özünün korporativ sosial məsuliyyət strategiyasına (KSM) uyğun olaraq, İKT sahəsində yerli mütəxəssislərin yetişməsinə və İKT-nin gənclər arasında təbliğinə töhfə verir.

"Azerfon" şirkəti ("Nar" ticarət nişanı) 21 mart 2007-ci ildə fəaliyyətə başlayıb. "Nar" ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsini abunəçilərinin istifadəsinə verib. Hazırda ölkə ərazisinin 93%-ni əhatə edir və 6500-dən artıq baza stansiyası ilə 2 milyondan çox abunəçiyə yüksəkkeyfiyyətli xidmət göstərir. 2017-ci ildə müstəqil beynəlxalq şirkət olan "P3 Communications" tərəfindən keçirilmiş şəbəkə sınaqlarına əsasən "Nar" mobil zəng xidmətlərinin göstərilməsi üzrə ölkədə ən yüksək nəticəyə nail olub.

MİDA nəticələri ləğv etdi: sosial evlərin seçimi yenidən təşkil olunacaq

Mayın 7-də Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin (MİDA) birinci layihəsi olan Yasamal Yaşayış Kompleksində ilk satış prosesinin mənzil seçimi mərhələsində "Elektron hökumət" portalına istifadəçi daxil olmaları və aparılan əməliyyatların sayı kütləvi xarakter daşdığına görə portalın artıq yüklənməyə məruz qalması və bəzi vətəndaşların elektron imzadan istifadədə texniki çətinliklərlə üzləşməsi nəticəsində güzəştli mənzil əldə etmək hüququ olan əksər şəxslərin sistemə daxil olmasında problemlər yaşanıb.

MİDA-dan verilən məlumata görə, eyni zamanda "Güzəştli mənzil" sistemində qeydə alınmış səhvlər nəticəsində sisteme daxil ola bilən vətəndaşlardan 1963 nəfərinə mənzil seçimi ilə bağlı yanlış bildirişlər göndərilib. Həmin şəxslərdən 260 nəfəri mənzil seçimi ərizəsini imzalayıb tədiq edə bilsə də qalan 1703 nəfər baş vermiş texniki problemlər nəticəsində bu prosesi başa çatdırma bilməyib.

Bununla da yaranan texniki nasazlıqlar səbəbindən elektron imzalanma proseduru və mənzil seçimi prosesinin ardıcılığı pozulub.

Mənzillərin seçimi mərhələsində baş vermiş texniki problemlərin yaranma səbəblərinin araşdırılması və ara-

dan qaldırılması məqsədilə Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyində müvafiq komissiya yaradılıb. Bununla yanaşı, sözügedən elektron sistemləri yoxlayaraq, güzəştli mənzillərin seçimi zamanı baş vermiş nasazlıqlar və nöqsanlar haqqında ətraflı rəy verməsi üçün Azərbaycan Respublikasının Xüsusi Dövlət Mühafizə Xidmətinin Xüsusi Rabitə və İnformasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Agentliyinə müraciət olunub. Eyni zamanda elektron sistemin dayanıqlı fəaliyyətinin təmin edilməsinə məsul olan aidiyyəti qurum və təşkilatların səlahiyyətli nümayəndələrinin iştirakı ilə geniş tərkibdə iclas keçirilib və hesabatlar dinlənilib.

Komissiya tərəfindən aparılan araşdırma nəticəsində, habelə təqdim olunan rəy

□ **Ləman MUSTAFAQIZI,**
Musavat.com

Gürcüstanın turizmdən 4 aylıq gəliri 800 milyon dollar olub

Gürcüstanın bu ilin yanvar-aprel aylarında turizmdən əldə etdiyi gəlir 800 milyon dollar təşkil edib.

APA-nın yerli bürosunun Gürcüstan Milli Bankına istinadən verdiyi xəbərə görə, hesabat dövründə ən çox gəlir 239 milyon dollar olmaqla aprel ayının payına düşüb. Bu məbləğ ötən ilin aprel ayının göstəricisi ilə müqayisədə 27,8% çoxdur.

Qeyd edək ki, bu ilin ilk dörd ayı ərzində ölkəyə 2 060 264 nəfər əcnəbi ziyarətçi səfər edib ki, onların 937 370 nəfərini turistlər təşkil edib. Yanvar-aprel aylarında Azərbaycandan Gürcüstana səfər edənlərin sayı 479 019 nəfər olub.

"Bakı Dairəvi-1" yolunda nəqliyyatın hərəkəti dəyişdirilir

Moskva prospektinin "Şamaxinka" deyilən ərazisində sıxlığın azaldılması, həmçinin Yeni Yasamal ərazisindən çıxan və Biləcəri-Sumqayıt istiqamətində hərəkət edən avtonəqliyyat vasitələrinin rahat hərəkətini təmin edilməsi məqsədilə Yol Hərəkəti Təhlükəsizliyi Komissiyasının razılığı ilə hərəkətin təşkilində müəyyən dəyişikliklər olunur. Dəyişikliklərdən sonra artıq həmin avtomobillərin "Şamaxinka" ərazisinə daxil olmadan Biləcəri-Sumqayıt istiqamətində rahat və təhlükəsiz hərəkəti təmin olunacaq.

Yenidənqurma işləri çərçivəsində Bakı Dairəvi-1 avtomobil yolunun əsas hissəsi ilə köməkçi hissəsi arasında yerləşən səs boğucularının və dəmir-beton hissənin sökülməsi işləri aparılır. Bununla da əsas yoldan köməkçi yola yeni keçid hissə açılır.

Əsas yoldan yan yola keçid kimi hazırda istifadə olunan hissədə aparılacaq müəyyən dəyişikliklərdən sonra isə yan yoldan, yeni Yeni Yasamal ərazisindən gələn nəqliyyat vasitələri əsas yola keçid hissə kimi istifadə edə biləcəklər. Bunun üçün ərazidə yenidənqurma işlərindən sonra zəruri yol nişanları və təhlükəsizlik dirəkləri də quraşdırılacaq.

İşlər Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin rəhbərliyinin birbaşa nəzarəti altında tərtib olunmuş qrafikə uyğun şəkildə aparılır. İşlərin qısa müddət ərzində yekunlaşdırılması məqsədilə əraziyə lazımı sayda qüvvə cəlb olunub.

MTN-in qadın generalı apelyasiya şikayəti verib

Ləğv edilmiş Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin (MTN) qadın generalı Natəvan Mirvətova barəsindəki hökmdən apelyasiya şikayəti verib.

Bu barədə APA-ya N. Mirvətovanın vəkili Adilə Məmmədova deyib. O bildirib ki, şikayətdə N. Mirvətova barəsində bəraət hökmünün çıxarılması istənilir.

Bu iş üzrə təqsirləndirilən digər şəxslər Sübahir Qurbanov, Teymur Quliyev, Fizuli Əliyev, Zaur Məmmədov, Natiq Aliyev, Fərhad Atayev, Anar Şirəliyev, Eşqin Əliyev də apelyasiya şikayəti verib.

Polkovnik Elşad Əzizov isə şikayət verməyib.

Qeyd edək ki, Sübahir Qurbanov 14 il, Füzuli Əliyev 14 il, Zaur Məmmədov 10 il 6 ay, Natiq Aliyev 10 il 6 ay, Teymur Quliyev 12 il, Anar Şirəliyev 3 il, Eşqin Əliyev 3 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

Fərhad Atayev və Elşad Əzizov barəsində 3 il sınaq müddəti təyin edilməklə, şərti cəza seçilib və onlar məhkəmə iclas zalından azadlığa buraxılıblar.

Qadın general Natəvan Mirvətova barəsində 5 il sınaq müddəti təyin edilməklə, şərti cəza seçilib.

İtthama əsasən, təqsirləndirilən şəxslər 2004-2015-ci illərdə mütəşəkkil dəstə tərkibində xidməti vəzifələrinin icrası ilə əlaqədar hakimiyyətdən və öz qulluq mövqelərindən sui-istifadə ediblər.

Generalın yerinə polkovnik təyinat aldı

Penitensiar Xidmətə yeni rəis müavini təyin edilib. APA-nın məlumatına görə, Penitensiar Xidmətin bir müddət əvvəl təqaüdə göndərilən rəis müavini Hüseyn Əlixanovun yerinə xidmətin təsərrüfat idarəsinin rəisi, ədliyyə polkovniki Ağaalı Xəlilov təyin edilib.

Qeyd edək ki, A.Xəlilov uzun müddət daxili işlər orqanlarında işləyib. O, bundan əvvəl Saatlı Rayon Polis Şöbəsinin rəisi vəzifəsində çalışıb. A. Xəlilov 2016-cı ildə Penitensiar Xidmətin təsərrüfat idarəsinin rəisi təyin edilib.

Ötən ilin fevralında prezident İlham Əliyevin Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin yaradılması haqda imzaladığı sərəncamla Azərbaycanda 2 nazirlik birləşdirildi. Sərəncama uyğun olaraq, Ramin Quluzadə nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar naziri təyin olundu.

Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi ilə Nəqliyyat Nazirliyinin birləşdirilməsindən sonra 2002-ci ildən nəqliyyat naziri işləyən Ziya Məmmədov faktiki olaraq nazir postundan uzaqlaşdırılmış oldu. O, nəqliyyat naziri postunu tutduğu illər ərzində ölkədə nəqliyyat problemi "xroniki xəstəlik" halını almışdı. 15 illik nazirliyi dövründə Bakı və Bakıtrafi qəsəbələrə gedən marşrutlarda bitməyən problemlərin həlli istiqamətində kəsərli addımlar atılmışdı. Ziya Məmmədov marşrut problemlərinin həllinə deyil, onların idarə edilməsinə daha çox həvəs göstərirdi. Hər il bu məqsədlər üçün dövlət büdcəsindən ayrılan böyük vəsaitlərin izlərini də itirməyi bacarırdı. 2017-ci ilin fevralında onu tutduğu postdan çox incə şəkildə uzaqlaşdırdılar. Bundan sonra Bakı və Bakıtrafi qəsəbələrə gedən marşrutlarda problemlərin aradan qaldırılacağına ümidlər yaranmışdı. Hazırda şəhərdaxili nəqliyyatda vəziyyət yaxşılaşmağa doğru dəyişsə də, Bakıtrafi qəsəbələrə gedən marşrutlarda Ziya Məmmədovdan qalma problemlər yaşanmaqdadır.

Axşam tərəfi Bakıtrafi istiqamətə yolu düşənlər də şahiddirlər ki, şəhərdənkənar marşrutlar üzrə hərəkətdə

olan avtobusların qapıları açıq, sərnişinlər qapılardan sallanmış şəkildə mənzil başına daşınırlar.

Yada salaq ki, Ziya Məmmədovun ailə holdinqi "Garant Holding" in bir vaxtlar Bakının sərnişindəşmə nəqliyyatında inhisarçı mövqedə olan "Transgate" MMC-yə sahib idi. Ziya Məmmədovun kreslosu laxlayandan sonra "Transgate"ə məxsus avtobuslar istifadəyə yararsız adı ilə Bakını əhatə edən marşrut xətlərindən çıxarıldı. MMC-yə məxsus 10-dan çox marşrut başqa daşıyıcılara təhvil verildi. Amma bununla da marşrut problemi həll edilmədi. Maraqlıdır ki, Ziya Məmmədovdan qalma, Bakının mərkəzində ucaldılan və bir vaxtlar hər kəsin onun klanı üçün "xilas kəməri" hesab etdiyi "Trump Tower" də artıq özgənəkiləşdirilib. Amma sabiq nazirdən miras qalan nəqliyyat probleminə isə hələlik tam olaraq sahib çıxan yoxdur.

Xatırladaq ki, Ziya Məmmədov hakimiyyətdəki mövqelərini itirdiyi günlərdə onun oğlu Anar Məmmədovun özünə dost elan etdiyi Donald Tramp ABŞ-da prezidentliyə namizəd idi. Trampın prezident seçilməsindən sonra Azərbaycanca buna ən çox sevinən Məmmədovlar ailəsi

Ziya Məmmədovun tilsimlənmiş kreslosu

Yeni yaradılan nazirlikdə nəqliyyat sektoru üzrə əsaslı dönüş nəzərə çarpmır

idi. Ziya Məmmədovun karyerasının qürub etdiyi bir zamanda oğlu Anar Məmmədovun dostu Trampın supergüc dövlətin prezidenti seçilməsi ciddi tramplin ola bilərdi. Belə iddialar da vardı ki, Ziya Məmmədov Trampın prezident seçilməsi şərəfinə ziyafət təşkil edib. Oğlu Anar Məmmədov da ABŞ seçkilərinin nəticəsini toy-bayrama

çevirmişdi. Hətta belə xəbərlər dolaşırdı ki, Ziya Məmmədov yolunun vitse-prezidentliyə açıldığını düşünür, revanşa hazırlanmış. Lakin çərx-i-fələk tam əksini ortaya qoydu. Tikinti maqnatı olan milyarder Donald Tramp azərbaycanlı məmur-oligarx oğlu Anar Məmmədova görə ölkəsində kəskin tənqidə məruz qaldı, iş o yerə çatdı ki, Do-

nald Trampın adını daşıyan "THC Baku Hotel Manager Services Member Corp." , "THC Baku Services LLC" və üzərindən "Trump Tower" adlı şirkətlər təsis edilib. Həmin şirkətlərin ikisində Donald Tramp 100 faiz, ikisində isə 99 faiz paya malikdir. Hotelin Trampın dəbdəbəli hotellər zəncirinin bir hissəsi kimi idarə olunacağı haqda da xəbərlər vardı. Amma bu baş vermədi. Hoteldən "Trump Tower" sözləri söküləndən sonra Ziya Məmmədovun rəhbərlik etdiyi nazirlik də yenidən təşkil edildi. Ziya Məmmədov və komandası işsiz qaldı. Ziya Məmmədov nəqliyyat naziri kreslosunu sanki tilsimləyib. Yeni yaradılan nazirlikdə məhz nəqliyyat sektoru üzrə əsaslı dönüş o qədər də nəzərə çarpmır. Problemlər qalmaqdadır.

□ E.HÜSEYNOV,
"Yeni Müsavat"

Bayıl yamacında təhlükə- köçürülmə isə gündəmdə deyil

Nazirlik rəsmisi: "Gözləyirik ki, camaat oradan əşyalarını çıxarsın, mayaklar qoyacaq"

Bayıl yamacında sürüşmə zonaları aktivləşib. Ərazidə olan tikililərin istismar müddətini başa vurması vəziyyəti bir qədər də qəlizləşdirib. Ekspertlərin fikrincə, orada hər an böyük miqyaslı təhlükə yaşana bilər.

Mayın 15-də saat 20-00 radələrində Səbəyəl rayonu, Bayıl yaşayış sahəsi, Buxta küçəsində yeraltı proseslərin təsiri ilə torpaq sürüşməsi baş verib və bu zaman 2 fərdi yaşayış evi tam, 2-si isə qismən dağıntılara məruz qalıb. Xoşbəxtlikdən bu uçqunlar nəticəsində xəsarət alan olmayıb. Bayılda sürüşmənin baş verdiyi ərazidə olan evlər bir-birinə çox yaxın məsafədə yerləşir. Zirvədən yamaca doğru tikilən bu evlərin biri uçan zaman, digərləri də müxtəlif formada zərər görürlər. Elə sonuncu uçan iki fərdi yaşayış evi də alt-üst yerləşirdi. Aşağıdakı ev uçduğu üçün yuxarıdakı mənzil də ağırlığa dözümlü getirməyib və yararsız hala düşüb.

Bayıl yaşayış sahəsi, Buxta küçəsində yaşayan Xəqani adlı sakin "Yeni Müsavat"a bildirib ki, hadisədən sonra onların kommunal xətləri kəsilsə də, sonradan bərpa edilib: "Müvafiq qurumların

nümayəndələri gəlib əraziyə baxış keçirdilər. Kommunal xidmətin də nümayəndələri gəlib, uçan evlərin xətlərini kəsdilər. Mayın 16-da axşam radələrində digər əhəlinin işığı, qazı bərpa olundu. Hazırda camaat orada yaşamağa davam edir. Ancaq təhlükənin miqyasını başa düşürük. Ötən il bizdən aşağıdakı evləri köçürdülər. Ancaq bizim məhəllədə köçürülmə işləri aparılmadı. İndi deyirlər ki, guya bizi də köçürəcəklər".

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Geoloji Kəşfiyyat Xidmətinin Geoloji Planlama Ekspedisiyasının rəisi Əziz Qaralov "Yeni Müsavat"a bildirib ki, əraziyə mayaklar qoyacaqlar: "Gözləyirik ki, camaat oradan əşyalarını çıxarsınlar. Sabah (bu gün-red) mayaklar qoymaq istəyirik. Bununla öyrənəcəyik ki, çat olan divarlarda artım var, yoxsa yox. Eyni zamanda ərazidə hansı prosesin getdi-

yini də öyrənməyə çalışırıq. Orada yaşamaq hər zaman təhlükəli olub. Çünki ərazidə həmişə gərgin vəziyyət müşahidə olunub. Bizə daxil olan arayışlar sayəsində məlumatlar hazırlayıb, vətəndaşları məlumatlandırırıq. Hər zaman da qeyd edirdik ki, burada gərgin vəziyyət hökm sürür. Hələ məsələ ilə bağlı bir neçə il bundan öncədən arayışlar hazırlamışıq. Buxta ərazisində təxminən 45 dərəcə

mayillik var. Burada yamacı terrasvari kəsib, evlər tikiblər. Onun da altı narın qumlar idi. Meişət suları nəticəsində qumlar yuyulub, çökmə baş verib. Orada evlər elədir ki, evin arxa divarı, üst yamacın istinad divarı rolunu oynayır. Qabaqdakı ev uçan zaman yuxarıdakı mənzilin də divarları çatlayır. Orada hətta qabarmalar da var. Eyni zamanda nəmlik də müşahidə olunur. Hazırda Bayılda xeyli sayda

əhali yaşayır. Mütəxəssis kimi düşünürəm ki, orada qorucu olmalıdır. Yəni yaşıllıq olsun, insanlar gedib, istirahət etsinlər. Yaşayış yeri kimi Bayılı yükləmək olmaz. Fevral ayında Telezülənin yanında, 2000-ci ildə "Əbədi məşəl" in qabağında 450 metr uzunluğunda böyük çökmə oldu. Hələ ilk dəfə 1847-ci ildə Bayılda sürüşmələr olub. Yeni ərazi geoloji cəhətdən sürüşməyə meyillidir. Bayılın köçürülməsi məsələsi zaman-zaman gündəmə gəlib. Orada köçürmə ilə bağlı bəzi işlər də aparılıb və əhəlinin bir hissəsi köçürülüb. Lakin hələ də orada xeyli sayda əhali yaşamağa davam edir. Bildirirlər ki, Bayılın köçürülməsi planına iki nüans mane olub. Onlardan biri baş nazirin sabiq müavini Abid Şərifovun bacarıqsızlığı, digəri isə dünya bazarında neftin qiymətinin kəskin ucuzlaşması və bunun fonunda milli valyutanın iki dəfə devalvasiyaya məruz qalmasıdır. Hazırda isə neftin qiyməti kifayət qədər bahalaşdığı kimi Abid Şərifov da vəzifəsindən azad edilib. Bu məntiqə yanaşsaq, Bayılın köçürülməsi üçün əsas gətirilən iki maneə də aradan qalxıb. Lakin hələ də tam köçürülmə ilə bağlı işlər aparılıb.

Onu da qeyd edək ki, Coğrafiya İnstitutunun mütəxəssislərinin apardıqları tədqiqatlara əsasən Bakının bir neçə əsas sürüşmə ocaqları müəyyənləşib.

Əhmədli şosesi, Zığ şosesi, Binəqədi, Bayıl, Badamdar, Masazır gölünün ətrafında - ümumilikdə təxminən 20 yerdə böyük sürüşmə sahəsi var. Həmin sürüşmə sahələrində 150 mindən çox əhali məskunlaşmışdır. Mütəxəssislərin sözlərinə görə, son 20-25 ildə Bayıl yamacında sürüşmə sahəsi daha da artıb.

□ Əli RAİS,
"Yeni Müsavat"

Avropa Şurası komitəsinin Azərbaycanın AŞ PA-dakı nümayəndə heyətinin rəhbəri Səməd Seyidova qarşı sanksiya qəbul etməsi Azərbaycan iqtidarının narazılığı ilə qarşılanmış. Hakimiyyət təmsilçiləri və Səməd Seyidovun özü bu addımı Avropa Şurasının Azərbaycana qarşı ikili standartlarla yanaşması və qərəzi hesab edir.

S.Seyidov bəyan edib ki, heç kim Azərbaycanı və onun üzvlərini Avropa Şurasından kənarlaşdırma bilməz. Sanksiyalar orada söz deməyimizə və sənəd qəbuluna əngəl yarada bilməz.

Bu, sadəcə, hansısa seçki prosesində müşahidəçi qismində iştirak etməyə və hansısa ölkə ilə bağlı rəylə çıxış etməyə imkan vermir.

Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) şöbə müdiri, deputat Aydın Mirzəzadə bildirib ki, AŞ PA-nın bəzi üzvlərə, o cümlədən Azərbaycanın sözügedən qurumdakı nümayəndə heyətinin rəhbəri Səməd Seyidova sanksiya tətbiq etməsi bu təşkilatın tarixində yol verilən ən böyük səhvlərdən biri kimi qiymətləndirilməlidir.

Azərbaycanın AŞ PA-dakı nümayəndə heyətinin rəhbəri Səməd Seyidovla bağlı yaranmış situasiyanın Azərbaycan-AŞ PA münasibətlərinə necə təsir edə biləcəyinə gəlincə, A.Mirzəzadə qeyd edib ki, Avropa Şurasının dəyərlərini bölüşən, bu qurumla hər zaman səmimi əməkdaşlığa üstünlük verən bir ölkənin nümayəndə heyətinin rəhbərinə qarşı heç bir fakt olmadan və ədalətsizcəsinə ittiham irəli sürülür. Daim qanunun alliyinə riayət edilməsini, qanunçuluğu bəyan edən bir qurum tərəfindən qanunsuz şəkildə və heç bir fakt olmadan həmin şəxsin-Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbərinin etiraf etdirilməsinə cəhd göstərilir: "Bu, hesab edirəm ki, AŞ PA-nın ən bağlışlanılmaz səhvlərindəndir. Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri Səməd Seyidov da AŞ PA-Azərbaycan əlaqələrinə, əməkdaşlığına töhfə vermiş, hər zaman öz ədalətli mövqeyi ilə seçilən, demokratik dəyərlərə, eləcə də Avropa Şurasının bölüşüldüyü dəyərlərə hörmətlə yanaşan bir siyasətçidir, parlamentaridir. Ona qarşı belə bir addımın atılması qəbul edilməzdir. Bu baxımdan, təbii ki, Azərbaycan tərəfindən də Azərbaycan-AŞ PA münasibətləri dəyərləndiriləcək və müvafiq qərar verilecək".

Artıq Səməd Seyidovun AŞ PA-dakı nümayəndə heyətinin rəhbəri kimi qalıb-qalmayacağı, həmçinin nümayəndə heyətinin tərkibinin yenilənməsi məsələləri ətrafında müzakirələr başlayıb. Səməd Seyidov mayın 16-da

keçirdiyi mətbuat konfransında bu məsələ barədə bildirib ki, Azərbaycanı qurumda təmsil edənlərin əksəriyyəti eyni siyasi partiyanın-YAP-ın üzvləridir. Bu məsələ barədə partiya qərar verir: "Ona görə də məni başqasının əvəz etməsində qeyri-adi heç nə yoxdur. Bunu istisna etmirəm. Bununla bağlı parlamentdə müzakirələr olacaq. Hansısa vəzifə əbədi deyil. Bu şəxs

at konfransında elan etsəydi yaxşı olardı. Çünki Azərbaycan AŞ PA-da Ermənistanla döyüşür, sanksiya altında olan Səməd Seyidov bu mübarizədə bizə zərər verə bilər: "Səməd Seyidov mətbuat konfransında deyib ki, AŞ PA-nın ona qarşı sanksiya tətbiq etməsinə baxmayaraq, Azərbaycan AŞ PA-da fəaliyyətini davam etdirəcək. Halbuki o, Strasburqda son çıxışında

S.Seyidov ilk dəfə deyil səhvə yol verir. O, iki il əvvəl Rene Ruke adlı fransalı deputatın dəvəti ilə Parisdə hansısa konfransa qatılmışdı: "Bu həmin Rene Rukedir az qala hər il Dağlıq Qarabağa qeyri-qanuni səfərlər edir, erməni separatçıları rəsmən tanıyır, "Dağlıq Qarabağın" tanınması haqqında "sənədə" imza atıb, Azərbaycanı "işğalda" ittiham edir və s. ifadələr işləyir. Buna

Səməd Seyidovun Strasburqa yolu birdəfəlik bağlanı

Onun AŞ PA-dakı nümayəndə heyətinin rəhbərliyindən gedib getməməsi məsələsinə YAP qərar verməlidir; **Fazil Mustafa: "Səməd Seyidovun AŞ PA-da olmaması Azərbaycan üçün ciddi itkidir"**

başqa şəxs də ola bilər. Azərbaycan təcrübəsində belə olmayıb ki, kimsə hansısa qurumda əbədi qalsın".

Azərbaycanın Avropa Şurasından çıxmasına gəlincə, S.Seyidov bildirib ki, ölkəmiz bu qurumla əməkdaşlığını davam etdirəcək: "Avropa Şurasından çıxmaqdan söhbət gedə bilməz. Sanksiya var, amma bu bizim nümayəndə heyətinin hamısına tətbiq edilməyib. Mən məcburam ki, bu sanksiyaya əməl edəm. Amma bizim ölkəmiz bu qurumda fəaliyyətini davam edəcək".

Politoloq Elxan Şahinoğlu isə hesab edir ki, Səməd Seyidov yuxarıların qərarını gözləmədən Azərbaycanın AŞ PA-dakı nümayəndə heyətinin rəhbəri vəzifəsindən istefa verməlidir. Əslində bunu mayın 16-da keçirdiyi mətbu-

at demişdi ki, bu qurum ona lazımdır, mən də elə həmin gün status paylaşdım ki, sizə lazım olmaya bilər, ancaq bu qurumda üzlük Azərbaycana lazımdır, çünki meydanı Ermənistan boş buraxa bilmərik. Ona görə də Səməd Seyidovun "Azərbaycan AŞ PA-nın strukturları ilə əməkdaşlığı davam etdirəcək" sözlərini təqdir edirəm. O, Strasburqdakı açıqlamasını korrekte etdi. Görünür, hakimiyyətin yuxarı pilləsində onu başa salıblar ki, sən Azərbaycan deyilsən, dövlətin adından danışma. İndi isə Səməd Seyidov bir başqa addım atmalıdır, yuxarıların qərarını gözləmədən Azərbaycanın Avropa Şurası Parlament Assambleyasındakı nümayəndə heyətinin rəhbəri vəzifəsindən istefa verməlidir".

E.Şahinoğlu bildirdi ki,

görə də haqlı olaraq Azərbaycan XİN həmin şəxsi "persona non-grata" elan edib. Bu şəxsin Azərbaycana gəlişi qadağandır. Ona görə də belə bir şəxsin dəvəti ilə Parisdəki müzakirələrə qatılmaq doğru deyildi. Səhv səhv dalınca gəldi və sonda AŞ PA-dan ağır zərbə aldıq. AŞ PA-nı Bakıda ikili standartlarda tənqid etmək asandır, bu ancaq yerli ictimaiyyət üçün deyilən sözlərdir, Strasburqun sanksiya qərarını isə bütün dünya gördü və qiymət verdi. Biz bütün dünya ilə savaşa bilmərik. Əksinə, dünyaya Qarabağ məsələsində Azərbaycanın haqlı olduğunu anlatmalıyıq. Ancaq sanksiya altında olan nümayəndə heyətinin başçısı ilə bu həqiqətləri dünyaya izah edə bilməyəcəyik. AŞ PA nümayəndə heyətinin tərkibi mütləq

Xaləddin İsgəndərov işdən çıxarıldığını təsdiqlədi

Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Xaləddin İsgəndərov tutduğu vəzifədən azad olunub. Bu haqda prezident İlham Əliyev sərəncam verib. Artıq Xaləddin İsgəndərov işçilərlə vidalaşmış.

Xaləddin İsgəndərov "Yeni Müsavat"ın əməkdaşı ilə söhbətində xəbəri təsdiqləyib: "Xəbər düzdür. Artıq işsizəm. Yığışmış gedirəm evə".

Yeni bir vəzifəyə təyinat alıb-almaması ilə bağlı suala o, "Heç bir vəzifəyə təyinat almamışam" cavabı verib.

Xaləddin İsgəndərov Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı postuna 2012-ci ilin aprelində təyinat almışdı. O, bir müddət əvvəl vəzifəsindən kənarlaşdırılan vergilər naziri Fazil Məmmədovun yeznesidir. F.Məmmədov ötən ilin dekabr ayında işdən çıxarılandıqdan sonra X.İsgəndərovun da tezliklə vəzifədən uzaqlaşdırılacağı haqda mətbuatda yazılar gəlirdi.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV,
Musavat.com

mənada dəyişməlidir. Erməni lobbisi hiyləgərdir. Onunla mübarizədə geri qala bilmərik. Bəli, AŞ PA-da dostlarımızın sayını artırmalıyıq. Diskussiyalarda və debatlarla iştirak edilib Azərbaycanın mövqeyi izah olunmalıdır".

Politoloqun fikrincə, İlqar Məmmədovun və digər mübahisəli məhbusların sərbəst buraxılmaları da vacibdir: "Əgər AŞ PA ilə mübahisəli məhbusların sərbəst buraxılması son qoymaq lazımdır. Mübahisəli məhbusların Cümhuriyyətin 100 illiyində əfv olunaraq sərbəst buraxılmaları AŞ PA-da fəaliyyətə başlayacaq yeni nümayəndə heyətinin işini də gücləndirə bilər".

AŞ PA-dakı nümayəndə heyətinin üzvü, deputat Fazil Mustafa isə "Qafqazinfo"ya açıqlamasında deyib ki, sanksiya məsələsində Səməd Seyidovun zərərsizləşdirilməsi üçün AŞ PA-da hər cür vasitəyə əl atıblar: "Məsələyə olduqca qərəzli yanaşılırlar. Bəlkə də ləyaqətsiz bir formada qərar qəbul ediblər. Çünki heç bir parametrdə bunu sübut edəcək arqumentləri yoxdur. Azərbaycan nümayəndə heyətini zəiflətmək üçün bunu ediblər.

Səməd Seyidovun AŞ PA-da nüfuzu çox böyükdür. Avropa Şurasında, həm də rəhbərlikdə təmsil olunur. Rəhbərlikdə təmsilçilikdən bi-

zi məhrum etmək üçün də bu addımı atıblar.

Bu məsələdə elə mənəvi kriteriyalar var yəqin ki, orada iştirak etməyin bir anlamı qalmır. Səsvərmə, seçilmək, danışmaq yoxdur. Elə-belə gedib gəlməyin bir mənası qalmır ki? Hər halda, nümayəndə heyəti bu məsələni yenidən orada gündəmə gətirəcək. Bu böyük bir biabırçılıqdır".

F.Mustafa qeyd edib ki, Səməd Seyidovun AŞ PA-dakı nümayəndə heyətinin rəhbərliyindən gedib getməməsi məsələsi Mili Məclisdə müzakirə olunmayacaq: "Hər halda, onun təmsil olduğu partiyanın və Mili Məclis rəhbərliyinin qərarı burada əsas rol oynayacaq. Milli Məclisin qərarının hansı istiqamətdə olacağını əvvəlcədən proqnozlaşdırmaq mümkün deyil. Hər halda, Səməd Seyidovun AŞ PA-da olmaması Azərbaycan üçün ciddi itkidir. Rəhbərliyə başqa şəxsin təyin edilməsi məsələsi mümkündür. İndiki real istiqamət onu göstərir. AŞ PA-dakı nümayəndə heyətinin tərkibinin dəyişdirilməsi məsələsi də rəhbərlik səviyyəsində vaxtaşırı olaraq müzakirə olunur. Ancaq tərkibin dəyişdirilməsi məsələsi də mümkündür. Çünki iki nəfər üzv dövlət orqanlarında vəzifəyə təyin olunub. Onların yerinə təyinatlar olmalıdır. Ola bilsin ki, növbəti iclasların birində bu məsələ müzakirə olunsun, yaxud da ki, rəhbərlik səviyyəsində qərar qəbul edilsin".

□ Etibar SEYİDAĞA,
"Yeni Müsavat"

Bu gün Azərbaycanın Laçın rayonunun Ermənistan tərəfindən işğaldan 26 il keçir. Laçın rayonunun işğalının 26-cı ildönümünü ilə əlaqədar XİN-in mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev açıqlama yayıb.

Açıqlamada deyilir ki, Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzünün davamı kimi 18 may 1992-ci ildə keçmiş DQMV-yə tərkibinə daxil olmayan Laçın rayonu işğal olunub. İşğal nəticəsində Laçın rayonunun əhalisi etnik təmizləməyə məruz qalıb və hazırda 77 min nəfərdən artıq Laçın sakini Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində məcburi köçkün qismində yaşayır. Ermənistan tərəfindən rayonda dövlət və özəl mülkiyyətə ciddi zərər yetirilib. Belə ki, 217 mədəniyyət, 101 təhsil, 142 səhiyyə müəssisəsi, 462 ticarət, 30 rabitə, 2 avtonəqliyyat və müxtəlif təyinatlı istehsal müəssisələri talan və məhv edilib. 54 dünya, 200-dən çox yerli əhəmiyyətli tarixi abidə vandalizmə məruz qalıb. Laçın Tarix Muzeyi və onun qızıl, gümüş və tunc sikkələrdən ibarət qədim kolleksiyası talan edilib.

"Ermənistan işğalçı tərəf olaraq Cenevrə Konvensiyaları ilə üzərinə düşən öhdəliklərini kobud şəkildə pozaraq, Laçın rayonunda coğrafi adların dəyişdirilməsi, rayonun təbii resurslarının talan edilməsi və qazanc mənbəyinə çevrilməsi, əsasən Suriyadan olan erməni əsilli qaçqınlar olmaqla məqsədyönlü məskunlaşma siyasətini apararaq demokratiya tərkibini dəyişdirilməsi kimi qeyri-qanuni əməllərini davam etdirir. Ermənistanın kəskinləşən hərbi təcavüzü şəraitində BMT-nin Təhlükəsizlik Şurası 1993-cü ildə 822 (1993), 853 (1993), 874 (1993) və 884 (1993) sayılı qətnamələri qəbul edərək, Azərbaycan ərazilərinin işğalını pisləyib, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, suverenliyini və Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi olduğunu bir daha təsdiq edərək işğalçı qüvvələrinin zəbt olunmuş ərazilərdən dərhal, qeyd-şərtsiz və tam çıxarılmasını tələb edib. Ermənistan BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin tələblərini yerinə yetirməyərək işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərinin ilhaq edilməsinə (anneksiya) yönəlmiş siyasət yürüdü.

Ermənistan, nəhayət, başa düşməlidir ki, Azərbaycan ərazilərinin işğal altında saxlanması heç zaman Ermənistanın güddüyü siyasi nəticələrə verə bilməz və işğala əsaslanan status-kvo Ermənistanın özünü təcridinin və bugünkü sistematik sosial-iqtisadi və demokratik böhranın əsas səbəblərindən-

"Laçın dəhlizi" və Krim körpüsü - oxsar işğal, fərqi baxış

Laçının işğalının ildönümündə Qərbin daha bir ayrı-seçkiliyi üzə çıxdı

dir. Azərbaycan ərazilərinin işğalına son qoyulması və Ermənistan qoşunlarının Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən çıxarılması hərtərəfli regional əməkdaşlıq üçün imkanlar açır və davamlı sülhün təmin olunmasına töhfə verə bilər".

Açıqlamada daha sonra deyilir ki, Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü və suverenliyinin bərpa edilməsi, Laçın, habelə ölkənin digər işğal olunmuş rayonlarından olan məcburi köçkünlərin öz doğma torpaqlarına qayıtmaq kimi hüquqlarının təmin edilməsi və ümumilikdə münasibətin ağır fəsadlarının aradan qaldırılması beynəlxalq ictimaiyyətinin öhdəliyi olmaqla yanaşı, BMT Ni-

zamnaməsində təsbit edildiyi kimi Azərbaycan dövlətinin şəksiz ayrılmaz hüququdur.

Qeyd edək ki, Ermənistanla sərhəddə yerləşən Laçın rayonunun işğalı ilə Dağlıq Qarabağla Ermənistanı birləşdirən quru yol - "Laçın dəhlizi" separatçıların istifadəsinə keçmiş oldu. Laçının işğalı və dəhlizin ermənilərin əlinə keçməsi sonrakı işğallara yol açdı. "Laçın dəhlizi" əlimizdə olsaydı Dağlıq Qarabağ problemi ni həll etmək an məsələsiydi.

Bu arada Krim yarımadasını Rusiyanın Krasnodar vilayəti ilə birləşdirən körpünün açılışı olub. Rusiya prezidenti Vladimir Putin təbrik məktubunu təqdim edərək, körpünün davamlılığını yoxlamaq üçün "KamAZ"

markalı 10 yük maşınından birini özü sürüb. ABŞ, Böyük Britaniya və digər böyük Avropa dövlətləri körpünün açılışını pisləyərək bu hadisəni bölgənin Rusiya tərəfindən ilhaqı adlandırdılar. Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat katibi Mariya Zaxarova isə Krimdən Rusiyaya körpü açılması ilə bağlı rəsmi Kiyevin ittihamlarına, ABŞ-ın və digər ölkələrin etirazlarına əhəmiyyət vermədiklərini bildirdi.

Göründüyü kimi, ABŞ başda olmaqla, beynəlxalq birlik Krimdən Rusiyaya körpü açılmasının narahatlığını dərhal ortaya qoyur. Lakin 26 ildir Ermənistan tərəfindən işğalda saxlanan istismar edilən "Laçın dəhlizi" məsələsində bu münasibət sərbəstdir.

"Bu barədə "Yeni Müsavat"a danışan politoloq Qabil Hüseynli bildirdi ki, Krim Rusiya ilə birləşdirən böyük körpünün açılması faktiki olaraq Krimin ilhaqının rəsmiləşdirilməsi deməkdir. "Bu, həm də Rusiyaya mədəni psixoloji üstünlük qazandırır, Ukrayna tərəfini isə çətin duruma salır. Dünyanın bu hadisəyə sərt təkisi və ciddi etirazların gəlməsini təbii qəbul etmək lazımdır. Dünya Ukraynanın ərazi bütövlüyünü tanıyır

və Krimin ilhaq edilməsinə qarşı çıxış edir. Amma çox təəssüflər olsun ki, uzun illər Azərbaycanın 20 faiz torpaqlarının işğalı, o cümlədən Laçının işğalı ilə bağlı dünyada Ermənistanla qarşı cəhətli mövqeyi nümayiş etdirilmir. "Laçın dəhlizi" danışılacaq prosesinin gündəliyinə daxil olub. Burada etiraz əvəzinə "Laçın dəhlizi"ndən Dağlıq Qarabağla Ermənistan arasında əlaqələrin tənzimlənməsi kimi istifadə edilməsinə, sanki bir ortaq fikrin formalaşdırılmasına cəhdlər edilib. Halbuki Azərbaycanın ərazi bütövlüyü Laçın dəhlizini də özündə ehtiva edir. Amma Laçın dəhlizinin Ermənistan tərəfindən işğalı və qanunsuz istismar edilməsi məsələsinin beynəlxalq qərarlar səviyyəsində və ya müxtəlif dövlətlər tərəfindən pislənməsi şəklində təzahür etməsinə nail ola bilməmişik. Beynəlxalq birləşmənin bu davranışına "iki standartlar" da demək olar, Azərbaycan probleminə beynəlxalq birləşmənin biganə münasibəti də. Bunu həm də özümüzün apardığımız təbliğat işinin zəifliyi ilə əlaqələndirmək olar".

Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"

"Qarabağdan barıt qoxusu indi daha çox gəlməyə başlayıb"

Şair Ramaldanov: "İrəvandan Bakıya məsafə qat-qat uzaqdır, nəinki Naxçıvandan İrəvana, ona görə də ermənilər bu haqda düşünməlidirlər"

Azərbaycan prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev mayın 16-da səfər etdiyi Naxçıvan Muxtar Respublikasından işğalçı Ermənistanla ciddi sərbərdarlıqlar edib. "Naxçıvanda yerləşdirilmiş müasir silahlar, o cümlədən uzaqmənzilli raketlər düşmənin istənilən hərbi hədəfini məhv edə bilər" deyən ölkə başçısının bu sözləri əslində Azərbaycanla qarşı təhdid dili ilə danışmağa cəhd edən Paşinyan hökumətinə yerini bilməyə çağırış kimi də qəbul oluna bilər.

Bu mövzuda Qarabağ müharibəsi veteranı, ehtiyatda olan polkovnik Şair Ramaldanov "Yeni Müsavat"ın suallarını cavablandırır.

- Cənab polkovnik, dövlət başçısı bəyan etdi ki, Naxçıvanda yerləşdirilmiş müasir silahlar, o cümlədən uzaqmənzilli raketlər düşmənin istənilən hərbi hədəfini məhv edə bilər. Söhbət hansı sistemlərdən gedir?

- Təbii ki, bu sistemlər var, Ali Baş Komandan da deyir. Amma hansı sistemlərdir, onların xüsusiyyətləri haqqında açıqlama vermək olmaz. Naxçıvanın coğrafi mövqeyi, strateji əməliyyatda rolu, Ermənistanın paytaxtından tutmuş, bütün digər ərazilərinin hədəfə alınması imkanları, əlbəttə, Azərbaycan üçün çox vacib amildir. Naxçıvan Azərbaycanın ayrılmaz his-

səsidir. Azərbaycan işğalçı ölkə ilə üz-üzə dayanıb. Bu vəziyyətin yaranmasının da əsas bəis-karı Ermənistanıdır. Nə qədər iddia olunsa da ki, işğal altındakı ərazilərdə "Qarabağın özünü-müdafiə qüvvələridir", hər kəs bunun belə olmadığını yaxşı bilir. Elə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan da son çıxışlarında siyasi səhvə yol versə də, həqiqəti dilə gətirdi, dedi ki, Qarabağda Ermənistanla məxsus hərbi hissə və birləşmələri var və bu mənada Ermənistanın işğalçı dövlət olduğunu etiraf etdi.

- Deməli, bundan sonra Azərbaycanın işğalçı Ermənistanla qarşı-cavab zərbələri də məntiqli olar, elə deyilmi?

- Əlbəttə. Bilirsiniz ki, indiyə qədər bu, deyilmirdi. Azərbaycan prezidenti cənab İlham Əliyev tarixi torpaqlarımızla bağlı bəyanat verdi. Bildirdi ki, bizim

gələcək hədəfimiz o tarixi torpaqlara qayıtmaq və tarixi ədalətsizliyi aradan qaldırmaqdan ibarətdir. Azərbaycan prezidenti bunu Azərbaycanın haqqı olaraq səsləndirdi. Əlbəttə, bu, ilk növbədə düşməni ismarışdır. Digər tərəfdən də eger işğalçı dövlət Qarabağ məsələsində konstruktiv mövqə tutmasa, Azərbaycan silaha əl atmaq məcburiyyətində qalacaq. Bu gün demək olar ki, biz bu seçim qarşındayıq. Bu gün Qarabağdan barıt qoxusu daha çox gəlməyə başlayıb. Yeni baş nazir də işğalçı mövqeyindən əl çəkməyəcəyi haqda bəyanat verib. Əgər Azərbaycan güc yolu ilə Qarabağ bölgəsini işğaldan azad etməli olsa, əminəm ki, qısa zamanda hədəfinə yetişəcək. Azərbaycan prezidentinin dediyi kimi, Azərbaycanla Ermənistanı tək bətək qoysalar, silahlı qüvvələrimiz qısa bir zamanda işğalçı darmadağın edib ərazi bütövlüyümüzün bərpasına nail olacaq. Təbii ki, tarixi ərazilərimizlə bağlı da addım atmaq haqqına maliklik. Artıq prezident strateji tapşırığı verib. Qarşıya qoyulan tapşırıqları yer-

imkanlarımız nə qədərdir? Prezidentin sərbərdarlığı həm də ondan xəbər vermirmiş ki, Qarabağın azadlığı uğrunda əməliyyatlar başlasa, Naxçıvanda hərbi qüvvələrimiz də hərəkətə keçəcək?

- Təbii ki. İndi mən o tapşırıqları, planları açıqlamaq istəmirəm. Sadəcə, demək istəyirəm ki, Silahlı Qüvvələrin bir hissəsi olan Naxçıvanda qoşun bölmələrimiz də təbii ki, müəyyən planlar, tapşırıqlar əsasında fəaliyyət göstərəcəklər.

- Bela demək mümkündürsə, İrəvan Naxçıvanda hərbi qüvvələrimizin "ovcu"nun içindədir...

- Bu məsələ bir-iki dəfə qalxıb və Ermənistan Naxçıvandan həddindən artıq çəkinir. Əgər Azərbaycanın digər ərazilərindən, xüsusilə də tēmas xəttindən Ermənistanın sərhədinə qədər müəyyən məsafə varsa, Naxçıvan Ermənistanla birbaşa həmsərhəd bölgədir. Təqribən 70 km-likdə Ermənistan paytaxtı var. Müharibənin başlanğıcı bellı olsa da, nə vaxt qurtaraçağı bellı olmur.

- Ermənilər vaxtaşırı Bakını vuracağı ilə hədələyirlər, avantürist mövqedən çıxış edirlər. Amma İrəvan Naxçıvanda qüvvələrimizin birbaşa hədəfindədir.

- Bəli. Bu haqda mən də mətbuatda demişəm. İrəvandan Bakıya məsafə qat-qat uzaqdır, nəinki Naxçıvandan İrəvana, ona görə də ermənilər bu haqda düşünməlidirlər. Əslində düşünlür də, çəkinirlər, qorxu içində yaşayırlar da. Naxçıvanda keçirilən hərbi parad-dan sonra onlar özlərinə gəlməmişdilər, orda olan gücü, silah və texnikanı gördükdən sonra.

Eldən PAŞASOY, "Yeni Müsavat"

Dövlət Təhlükəsizlik Xidməti (DTX) və Dövlət Gömrük Komitəsi tərəfindən həyata keçirilmiş birgə əməliyyat tədbirləri nəticəsində Azərbaycan-Gürcüstan sərhədindən gömrük nəzarətindən gizli qaçqınçılıq yolu ilə Azərbaycana keçirilən, qanunsuz və saxta spirtli içki istehsalı üçün nəzərdə tutulan təxminən 500.000 ədəd saxta aksiz markası aşkar edilərək götürülüb.

DTX-nin İctimai əlaqələr şöbəsinə virtualaz.org-a verilən məlumata görə, araşdırmalar zamanı saxta aksiz markalarını sifariş verib gizli surətdə çatdırılmasını təşkil edən, ölkədə saxta aksiz markalarının qanunsuz dövriyyəsi ilə məşğul olan Azərbaycan Respublikası vətəndaşları Mehdiyev İntiqam Hüseyn oğlu və Nəcəfov Ruslan Həmzə oğlu müəyyən edilərək cinayət məsuliyyətinə cəlb ediliblər.

Başlanılmış cinayət işi üzrə araşdırmalar davam edir.

"Azərbaycan Respublikasında vətəndaşların sağlamlığına qəsd edən hüquqazidd əməllərin qarşısı bundan sonra da qətiyyətlə alınacaq", - deyir DTX-nin məlumatında bildirilib.

Yada salmaq ki, saxtaaraq istehsalı üçün nəzərdə tutulan aksiz markaların ən çox Gürcüstan vasitəsilə ölkəmizə gətirilməsinə cəhd edilir. Ötən ilin sonunda DTX Gürcüstanla sərhəddə 619 min 500 ədəd saxta aksiz markasının ölkəmizə gətirilməsinin qarşısını alıb.

"Vergilər Nazirliyi tərəfindən uzun müddətdir ki, Bakıda və bölgələrdə pərakəndə ticarət müəssisələrində aksiz markasız və ya saxta aksizli məhsulların satışı hallarını müəyyən etmək məqsədilə monitorinqlər aparılır. Son bir ay ərzində bu tədbirlər bir qədər də intensivləşdirilib. Əməliyyat yolu ilə belə məhsulların ticarət şəbəkələrinə çatdırılma yolları və satıldığı əsas obyektlər aşkarlanıb". Vergilər Nazirliyinin Vergi cina-

"Kölgə iqtisadiyyatı" çetəsinə şok zərbə-həbslər var

DTX və Gömrük Komitəsi sərhəddə birgə əməliyyat keçirdi; aksizsiz və saxta aksiz markası olan malların satışı ilə məşğul olan və bu məhsulların satış şəbəkələrinə çatdırılmasını təşkil edən şəxslər tutuldu; Bakının bir sıra rayonlarındakı marketlərdə reydlər başladı

ticarət obyektlərində nəzarət tədbirləri keçirilib, külli miqdarda aksizsiz və saxta aksiz markası olan məhsullar aşkar edilib".

Departamentin baş direktoru deyib ki, malların satışı ilə məşğul olan və bu məhsulların satış şəbəkələrinə çatdırılmasını təşkil edən şəxslər saxlanılıblar və faktlarla bağlı Vergi Cinayətlərinin İbtidai Araşdırılması Departamentində cinayət işi başlanılıb. O deyib ki, bu işlə məşğul olan və qanunankənər fəaliyyətlə məşğul olanlar qanunvericiliyin müdaxiləsinə çarçivəsində çox sərt şəkildə cəzalanacaqlar. "Əsas məqsəd "kölgə iqtisadiyyatı"ni daraltmaq, aksizsiz malların satışını sıfır səviyyəsinə endirməkdir"-deyir, o bildirib.

Nazirlik rəsmisi deyib ki, avtobus dayanacaqlarında ticarət obyektlərinə və digər satış məntəqələrinə bu cür malların "ayaq açması" və onların həcmindən artıq böyük olması onu göstərir ki, bu bütöv bir cinayət şəbəkəsinin işidir və bu şəbəkə çox geniş fəaliyyətdədir.

□ "Yeni Müsavat"

yətlərinin ibtidai araşdırılması Departamentinin baş direktoru Xəqani İsgəndərov "APA-Economics"ə müsahibəsində belə deyib.

X.İsgəndərov deyib ki, aparılan nəzarət tədbirləri zamanı Nəsimi rayonunda yerləşən "24 saat", "Kral", "Yaşıl", "Yek", "Buta", "Azqranata", "Kübar", "№1", "24 saat" adlı mağazalarda aksizsiz markası ilə markalanmamış spirtli içkilərin və tütün məmu-

latlarının satılması müəyyən edilib. Qeyd olunan 9 mağazadan 26 min manatdan artıq məbləğdə aksiz markası olmayan tütün məmulatları və spirtli içkilər aşkar olunaraq götürülüb. Məmmədov Osman Akif oğluna məxsus "Kübar market" də, Rəfiyev Çingiz Ələvsəd oğluna məxsus "Şərab evi №1" də və Məmmədov Fəxrəddin Cəbrayıl oğluna məxsus "24 saat" marketdə baxış keçiril-

kən təsərrüfat subyektlərində külli miqdarda markalanmamış alkoqollu içkilərin və tütün məmulatlarının satış məqsədilə saxlanılması faktı da aşkarlanıb.

Bundan başqa, ötən həftə ərzində Vergi Cinayətlərinin İbtidai Araşdırılması Departamentinin əməkdaşları tərəfindən Bakının Qaradağ və Xəzər rayonlarında, Xırdalan və Sumqayıt şəhərlərində də yerləşən

Dustaq ailələrinə şad xəbər-amnistiya olacaq

Ombudsman rəsmi şəkildə Milli Məclisə müraciət etdi; **Novella Cəfəroğlu**: "Düşünürəm ki, amnistiya əfvdən sonra olacaq"

28 May-Respublika Gününə 10 gün qalır. Bayram qədr Azərbaycan əfv sərəncamının verilməyi ilə bağlı ehtimallar durmadan artmaqdadır. Xüsusilə 10 mayda mərhum prezident Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illiyi ilə əlaqədar sərəncamın imzalanmaması 28 mayda olan ümidləri daha da artırır.

Əfv Komissiyasının iclaslarında sanki tələskənlik müşahidə olunur. Adətən indiyə qədər əfv öncəsi həftədə bir dəfə toplanan komissiya indi 2 və ya üç dəfə iclas keçirir, müraciətlərə baxır. Son rəsmi məlumatda 1000-dək müraciət baxıldığı barədə xəbər verilib. Bu isə onu deməyə əsas verir ki, 10 mayda qədr müraciətlərə baxılma prosesini yekunlaşdırma qurum 20 mayda qədr bu prosese yekun vurub, son siyahını prezidentə göndərəcək.

Əfvlə yanaşı amnistiya aktının qəbulu da müzakirə edilir. Aprelin sonlarında amnistiya təşəbbüsü ilə Milli Məclisdə çıxış edən Ombudsman Elmira Süleymanova müraciətini rəsmiləşdirib. Modern.az-ın parlamentdən əldə etdiyi mə-

lumatına görə, E.Süleymanova Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyi ilə bağlı amnistiya aktının qəbul edilməsi üçün Milli Məclisə rəsmi müraciət edib.

Milli Məclisin 18 mayda keçiriləcək plenar iclasında amnistiya müzakirə edilməyəcək. Çünki iclasın gündəliyi açıqlanıb və müzakirə ediləcək 10 məsələ sırasında amnistiya aktının qəbul olunması barədə edilən müraciətə baxılma yoxdur.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda indiyədək 11 amnistiya aktı qəbul edilib. Sonuncu akt 2016-cı ildə I vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə 28 May-Respublika Günü münasibətilə qəbul edilib.

28 mayda əfvün verilmə ehtimalları amnistiya ilə müqayisədə daha yüksək görünür. İstənilən halda qarşıdakı bir ay ərzində aktın qəbulu gözlənilir. Çünki deputatlar iyul ayına qədər tətillə çıxacaqlar.

İnsan Haqları üzrə Birgə İşçi Qrupunun üzvü Novella Cəfəroğlu narahat olduqlarını

söylədi: "Çox güman ki, komissiya 28 mayda qədr müraciətlərə tam baxacaq və əfv olacaq. 10 mayda ona görə əfv olmadı ki, bu məsələni Cümhuriyyətin yüz illiyinə saxladılar. Düşünürəm ki, amnistiya əfvdən sonra olacaq. Bilirsiniz ki, amnistiya məsələsi parlamentdə qaldırılır. Danışdığımız deputatlar hələ demə-

yiblər ki, amnistiya müzakirələri olacaq. Aktın qəbulunu da gözləyirik. Deputatlarla danışıqlarımızda bu məsələni daim müzakirə edirik. Onlar deyiblər ki, bununla bağlı bir yenilik olan kimi sizə deyəcəyik".

Hüquq müdafiəçisi siyasi məhbus probleminə yer ayırdı: "Cəzaların humanistləşdirilməsi ilə bağlı siyasi məhbus

siyahılarından bir çox məhbuslar azadlığa çıxdılar. Düşünürəm ki, həm bu qanunla, həm də əfvlə siyasi məhbus problemi bu il aradan qalxacaq. Çox ümid edirəm ki, bu dəfə İlqar Məmmədov azadlığa çıxacaq. Bizim Əfv Komissiyasına göndərdiyimiz siyahıda 30 siyasi məhbusun adı yer alır. Bis istəyirik ki, bu məhbusların hamısı azad olunsun. Siyahımızdan 2-3 nəfəri çıxıb, məhkəmə yolu ilə. Ölkədə deyildim, onun üçün bir az məlumatsızam. Bizim siyahıda olan məhbusların hamısı siyasi məhbus kriteriyalarına tam cavab verirlər. Əli İnsanovun adı da siyahımızdadır, özü də ilk sıralarda. Cəza müddətləri az qalan məhbuslar yaxın aylarda məhkəmələr yolu ilə azad oluna bilərlər. Biz daha çox çalışırıq ki, həbsdə olan siyasi partiya üzvləri, bloggerlər, jurnalistlər azad olunsunlar. Azərbaycan heç kəsin könlünü almamalıdır, öz millətini almamalıdır. Nə Avropanın, nə Amerikanın, nə də Rusiyanın könlünü almamalıyıq. Millətə doğru bir atmaq lazımdır".

□ **Cavanşir ABBASLI**
"Yeni Müsavat"

Sabiq əmək və əhalinin sosial müdafiəsi

nazirinin adamları işdən çıxarılır

Səlim Müslümov: "Torpaq, ev, avtomobil, nağd pul və..."

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev kadr dəyişikliklərini davam etdirir. Mia.az-a daxil olan məlumata görə, S.Babayevin əmri ilə nazirlik yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun Yasamal, Suraxanı, Xətai və Sabunçu rayon şöbələrinin müdirləri də işdən kənarlaşdırılıb. Qeyd edək ki, DSMF-nin Suraxanı şöbəsinin müdiri Şahali Cəbiyev sabiq aparat rəhbəri Əjdər Cəbiyevin qardaşıdır.

Bundan əlavə, nazirliyin daxili nəzarət şöbəsinin müdiri, eləcə də aparatın ümumi şöbənin müdiri işdən çıxarılıb.

Yada salmaq ki, S.Babayevin müvafiq əmrinə əsasən, nazirliyin aparat rəhbəri Əjdər Cəbiyev, aparat rəhbərinin müavini Ədalət Əliyev, İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri Elman Babayev öz vəzifələrinə əsasən işdən çıxarılıb. Hazırda isə ƏƏSMN-də Aparat rəhbəri, İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri, Əmək siyasəti şöbəsinin müdiri, Əlillərin sosial müdafiəsi siyasəti şöbəsinin müdiri, Daxili nəzarət şöbəsinin müdiri, Kadr və kadr hazırlığı şöbəsinin müdiri postları boşdur.

Yaxın günlərdə nazirlikdə növbəti dəyişikliklər gözlənilir. Bu dəyişikliklər zamanı isə nazirliyin iqtisadiyyat şöbəsinin müdiri Şəlalə Cəfərova, Dövlət Əmək Müfəttişliyi xidmətinin rəisi Fuad Əlizadə (Səlim Müslümovun dayısının kürəkəni), həmçinin Dövlət Sosial Müdafiəsi Fondunun Hərbi qulluqçular və xüsusi rütbəli şəxslərlə iş

idarəsinin rəisi, Səlim Müslümovun qayını Ağalar Xasayev, Nəsimi Rayon Sosial Müdafiəsi Mərkəzinin rəhbəri Əsgər Əsgərov (sابق nazirin bacısının həyat yoldaşı) və digər vəzifəli şəxslərin işdən çıxarılması gözlənilir.

S.Müslümovun işdən çıxarılmasının dəqiq səbəbləri haqda hələ də dəqiq məlumat yoxdur. Mediada korrupsiya faktları ilə bağlı iddialar var ki, bu da rəsmən təsdiqlənməyib.

S.Müslümovun ədəbiyyata yaxın adam olduğu deyilir. Onun bir neçə il öncə APA-ya müsahibəsində maraqlı bir hissə var. Onu əlavə şərh etmədən oxuculara təqdim edirik.

"Allah, adamın daxili tələbatı olanda ədəbiyyata, incəsənətə, idmana, mədəniyyətin müxtəlif növlərinə, elə elmin, savadın özünə də bir aclıq hissədir. İstədim ki, həmişə elə bu "təamlara" qarşı ac olub, onların qidalanmağa daha çox çalış-

şaq. Mənim 52 (sابق nazirin indi 55 yaş var-red.) yaşım var və inanın ki, hələ bu vaxta qədər heç kimin maddi və ya maliyyə baxımından heç nəyəinə həsəd, paxıllıq etməmişəm. Amma savadı, elmi, mədəniyyəti, dünyagörüşü yüksək olan insanlara qibtə etmişəm, onlardan öyrənməyə və onları imkan daxilində qorumağa çalışmışam. İqtisadi nəzəriyyədə hər bir insanın fərdi zənginliyinin üç formada olduğu göstərilir: birincisi, fiziki zənginlik formasında, yəni torpaq, ev, avtomobil, mebel, məişət texnikası, incəsənət əsərləri, qiymətli daş-qaşlar şəklində; ikincisi, maliyyə zənginliyi formasında, yəni səhmlər, istiqrazlar, bank depozitləri, nağd pul, veksellər, çeklər; üçüncüsü isə insan kapitalı formasında, yəni insanın özündə təcəssüm olunan və onun tərbiyəsi, təhsili və təcrübəsi nəticəsində yaranmış, həmçinin Allah tərəfindən

verilmiş fitri istedad, yaddaş, reaksiya, fiziki güc və s. zənginlik formasında.

Təbii ki, hər üç formada olan zənginlik insana gəlir gətirə bilər, amma onların içində yeganə batmaz, itməz və dağılmaz olanı insan kapitalıdır ki, o da başlıca olaraq informasiya alınması yolu ilə formalaşır".

Yeri gəlmişkən, rəhbərliyi dəyişən digər bir dövlət qurumunun - Dövlət Miqrasiya Xidmətinin rəisi Vüsal Hüseynov da kadr islahatlarından danışdı. "Vətəndaşların bizə olan şikayətlərini təhlil etmişik. Eyni zamanda özümüz apardığımız araşdırmalarda müəyyən istiqamətlər təyin etmişik və ilk addımlara başlamışıq".

Bunu jurnalistlərə açıqlamasında Vüsal Hüseynov deyib. O bildirib ki, kadr islahatları qurumun daxili idarəçiliyinin bir hissəsidir: "Kadr islahatları mütəmadi aparılan prosesdir. O kadrlar ki, cənab prezidentin müəyyən etdiyi tapşırıqları icra etməyə qadirdir onlarla işləyəcəyik. Şərtlər müəyyən şəxslərin kənarlaşdırılmasını istisna etmir. Bizim yanaşmamız ondan ibarətdir ki, işçilərin bilik və bacarıqlarını artırmaq. Bununla bağlı biz müəyyən yer dəyişmələr həyata keçiririk. Müəyyən təlim potensialını gücləndiririk".

Qeyd edək ki, Dövlət Miqrasiya Xidmətinin yeni rəisi kadr islahatları çərçivəsində bir neçə şəxsi artıq vəzifəsindən kənarlaşdırılıb. Belə ki, Miqrasiya Nəzarəti Baş İdarəsinin rəisi Rövşən Səfərov, yəni idarənin rəis müavini, Qanunsuz miqrasiya hallarının aradan qaldırılması idarəsinin rəisi Qüdrət Məmmədov, Miqrasiya proseslərinin təhlili və informasiya təminatı Baş İdarəsinin rəisi Mehman Səfərov tutduqları vəzifələrdən azad ediliblər. Qeyd edək ki, DMX ən korrupsiyalaşmış dövlət strukturlarından hesab edilir.

Vəsilə Vahidqızı dövlət komitəsinin mətbuat katibi təyin edilib

Jurnalist Vəsilə Vahidqızı Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin mətbuat katibi təyin edilib. Vəsilə Vahidqızı İTV-də bir sıra aktual mövzularla yanaşı, diaspor mövzusunda da müzakirələrin aparıcısı olub.

Bundan sonra da Dövlət Komitəsi dünyanın müxtəlif ölkələrindəki diaspor təşkilatları, Azərbaycan icmaları və ayrı-ayrı soydaşlarımızın fəaliyyəti ilə bağlı ictimaiyyəti məlumatlandırmaqda davam edəcək.

Dövlət Komitəsi İTV ilə birgə ixtisaslaşmış televiziya proqramını tamaşaçılara təqdim etməyi planlaşdırır. Bu layihə çərçivəsində Vəsilə Vahidqızı İTV ilə əməkdaşlığını davam etdirəcək.

Novator.az bildirir ki, Vəsilə Vahidqızı BDU-nun jurnalistika fakültəsini bitirib.

1992-2002-ci illərdə Azərbaycan Televiziyasında, 2002-2003-cü illərdə "İnternyus-Azərbaycan" İctimai Birliyində, 2004-cü ildə "Space" TV-də çalışıb. 2005-ci ildən İctimai Televiziyada işləyib, "Ortaq məxrəc", "Müzakirə vaxtı" verilişlərinin aparıcısı olub, anons şöbəsinə başçılıq edib.

Bir neçə sənədli film sənətinin müəllifidir.

2011-ci ildə Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin Həsən bəy Zərdabi mükafatını alıb. 2015-ci ildə prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə ölkədə kütləvi informasiya vasitələrinin inkişafındakı xidmətlərinə görə "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilib.

Elmar Məmmədیارovun 6 müavini

Onların sırasında ən stajlısı Mahmud Məmmədquliyevdir

Ramiz Həsənov

Xəbər verildiyi kimi, ləğv olunmuş Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsinin keçmiş sədri Ramiz Həsənov xarici işlər nazirinin müavini vəzifəsinə təyin edilib.

Bununla da xarici işlər naziri Elmar Məmmədیارovun müavinlərinin sayı 6-ya çatıb. İndiyədək onun 5 müavini var idi: Araz Əzimov, Xələf Xələfov, Mahmud Məmmədquliyev,

Hafiz Paşayev və Nadir Hüseynov.

Ramiz Həsənov 20 avqust 1961-ci ildə Marneuli şəhərinin Alqet (Məscidli Görərxı) kəndində anadan olub.

Nadir Hüseynov

1978-1983-cü illərdə Moskva Dövlət Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunda təhsil alıb. 1983-1990-cı illərdə SSRİ Xarici Ticarət Nazirliyində çalışıb. 1990-1992-ci illərdə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında Xarici İqtisadi Əlaqələr Komissiyasında fəaliyyət göstərmiş.

1997-2004-cü illərdə Ramiz Həsənov Azərbaycan Respublikası "Azərkontrakt" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti sədrinin 1-ci müavini olub. 2004-2005-ci illərdə Azərbaycan Respublikasının Gürcüstan Respublikasının Gürcüstan Respublikasındakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri vəzifəsində çalışıb. 14 dekabr 2005-ci ildə Azərbaycan

Respublikası Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Agentliyinin baş direktoru vəzifəsinə təyin olunub. Nazir müavininin qardaşı Dursun Həsənov isə 2016-cı ildən Azərbaycan Respublikasının Gürcüstanda fəvqəladə və səlahiyyətli səfiridir. Uzun müddət XİN-in mətbuat katibi olan, hazırda Braziliyada səfir olan Elxan Poluxovu da R. Həsənovla qohumluq telləri bağlayır. Belə ki, əslən gürcüstanlı olan səfir R. Həsənovun qayınıdır.

Digər müavinlər haqda mediada geniş bilgi olsa da, Nadir Hüseynov haqda mediada məlumat çox deyil. XİN-in saytında onun haqqında bilgi əldə etdik.

N.Hüseynov 1960-cı il sentyabrın 11-də Gəncə şəhərində anadan olub. 1983-cü ildə Kiyev Dövlət Universitetinin Beynəlxalq Əlaqələr və Beynəlxalq Hüquq fakültəsini bitirib.

1983-1992-ci illərdə Nazirlər Kabineti yanında Xarici

Turizm Şurasında müfəttiş, baş müfəttiş, şöbə müdiri olub. 1992-1998-ci illərdə Xarici İşlər Nazirliyinin Dövlət Protokol İdarəsinin 1-ci katibi, şöbə müdiri, idarə rəisinin müavini işləyib. 1998-2010-cu illərdə isə Xarici İşlər Nazirliyi Konsulluq İdarəsinin rəisi vəzifəsini tutub. 2002-ci il yanvarın 12-də prezidentin fərmanı ilə fəvqəladə və səlahiyyətli səfir dərəcəsi verilib. 2010-cu il noyabrın 24-də prezidentin sərəncamı ilə xarici işlər nazirinin müavini vəzifəsinə təyin edilib. Xarici dillərdən ingilis və rus dilini bilir. Evlidir, üç övlad atasıdır.

M.Məmmədquliyev 1993-cü ildən nazir müavini. A.Əzimov 1994-cü ildən indiyə kimi xarici işlər nazirinin müavini. X.Xələfov isə 1997-ci ildən bu vəzifəni tutur. H.Paşayev 2006-cı ildən bu postdadır. Maraqlıdır ki, yeni nazir müavini haqda bilgiler hələ nazirliyin saytına yerləşdirilməyib.

ORXAN, "Yeni Müsavat"

Qəzza zolağı

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

“Damara baxıb qan alırlar”

(Azərbaycan ata sözü)

Dünyadakı milyard yarım müsəlman camaatının bir nümayəndəsi olaraq hazırda mən də İsrailin Qəzza sektorunda törətdiyi qırğımlardan narahatam. Doğrudur, mənim narahatlığım uca şeyximiz Allahşükür Paşazadənin, ərəb şahzadələrinin, həmçinin, Misir və Türkiyə padşahlarının narahatlığı qədər deyildir, ancaq özümə görə, balaca da olsa narahatçılıq çəkirəm. Deyir, bir gün sufi dərvişindən soruşurlar ki, Bakı-Ceyhan neft kəmərinin qidalanan dövlətlər arasında İsrail neçənci yerdədir, dərviş saqqalına tumar çəkib gah yərə, gah göyə baxır, ərəz edir: “Balalarım, yanğın olanda bir sərçə dimdiyində su daşıyıb alova tökülmüş. Soruşublar sən nə qayırsan, sərçə deyib, qaqa, mənim də imkanım buna çatır”. Maraqlı rəvayətdir.

Qəzza sektoru deyəndə bir az yekə çıxır, əslində maraqlansanız ora bizim Zərdab rayonunun yarısı boyda da deyildir. Müqayisə asan olsun deyə rəqəmləri yazıram: Zərdab 856 kvadrat kilometrdir, Qəzza isə cəmi 360 kv/km. Ancaq bir şey də var ki, Zərdabın “o boyda” ərazisində 58 min nəfər yaşayır, Qəzza sektorunda isə 1 milyon 800 min nəfər! Orada inanılmaz dərəcədə əhali sıxlığı, kasıbçılıq var, eyni zamanda camaatın yarıdan çoxu 15 yaşa qədərdir! Yəni Qəzza sektoru nəinki ərəb aləmində, ümumən bütün dünyada ən çox əhali artımı olan ərazilərdən biridir. İsrail bir yandan qırır, Qəzza sektorundakı müsəlmanlar isə sanki acığa artıb-çoxalırlar. Elə son günlər Amerika səfiriyyənin Qüdsə köçürülməsinə etirazlar zamanı 50-60 nəfəri güllələyib öldürdülər.

Əlbəttə, dünya müsəlmanların qırılmasını vecinə almır, çünki ilk növbədə müsəlmanların özlərinin bu vecinə deyildir. Biz əsasən o biri dünyaya hazırlaşırıq, bu dünyadakı işlərə o qədər vaxtımız yoxdur. Qəzza sektorundakı toqquşmaların fotolarına baxarkən mən bir qrotesk detala diqqət elədim. Orada ərəblər yəhudi əsgərlərin müasir silahlarına sapandlarla müqavimət göstərirlər. İsrailin, yəhudilərin ədalətli çar simvollarından biri, David ulduzunun da adını aldığı məşhur çar David “Tövrat” əfsanəsinə görə nəhəng Qoliatı məhz sapandla vurub öldürmüşdü. Neçə min il qabaq. Dədə Qorqud dastanında bizim Qaraca çobanın da əsas silahı sapand idi. Min illərdir köhnəlmir bu silah...

Belə düşüncələr içində yaxınlıqdakı parkda gəderkən qarşıma əcaib bir lövhə çıxdı. Orada it, insan və velosiped şəklində çəkilmiş, “Restoran ərazisində gəzmək qadağandır” yazılmışdı. Bu, bizim rayonun qədimdə axar-baxarlı, geniş parklarından biri olmuşdur. Ancaq park dəfələrlə işğala məruz qalmışdır və hazırda elə Qəzza boyda qalmışdır. Böyük bir hissəsini 20 ildir hansısa axmaq mənimsəyibdir, Böyük Çin səddi boyda hasarlar çəkibdir, heç arxasında nələr olur kimsə bilmir. Deyirlər bu hissə keçmiş nazirlərdən birinin oğluna məxsusdur. İndi qadağan lövhəsi vurulan hissə isə parkın ənənəvi gəzinti zolaqlarından biri idi. Belə çıxır daha biz parkda gəzə bilmərik. Buranı restorana hansı quldur verib? Bəlkə dünən çıxarılan icra başçısı son anda satıb?

Özümə də gülməli gəldi ki, Qəzza sektorunun dərindən düşünən adamın daha yaşadığı rayondakı parkda gəzməyə hüququ qalmayıb. Bəs biz indi nə edək? Sapand götürüb restorana hücumu keçək? Bəlkə təkər yandırıb tüstüsünü ora üfürək? Yox. Bu bizə yaraşmaz. Biz fələstinli deyilik, biz regionun ən lider dövlətinin sakiniyik. Hətta ABŞ prezidentinin ruslarla əlaqəsini düzəldən qoşan adamın biri azərbaycanlı manis çıxdı. Ən doğru yol hüquq addımlar atmaqdır. Buna görə də mən ərazinin sahə müvəkkilinə şikayət ərizəsi hazırladım, orada yazdım ki, ictimai ərazi olan istirahət parkına bu cür qəddar lövhə asmağa heç kimin ixtiyarı yoxdur, qanunsuz hərəkətin qarşısını alsınlar, qoy millətdə ruh yaşasın və sairə. Ərizəni polisə vermək üçün yaxınlaşanda gördüm ki, onlar qanunsuz küçə ticarəti ilə məşğul olan Badambura xalanı göyərti səbətiylə birgə it sürütməsi ilə məşğuldu. Təbii ki, mən hüquq-mühafizə orqanlarımıza mane ola bilməzdim, o səbəbdən ərizəni qatlayıb bir yerimdə gizlətdim - qəzeti məktəblilərin oxumaq ehtimalı olmasa, yazardım harada...

Ermənistanda rəngsiz inqilab birinci hədəfinə çatırsa da, Nikol Paşinyan küçə etirazları sayəsində baş nazir olsa da, ermənilərin ayağı küçələrdən yığışır. Lokal etirazlar davam edir. Bu da o deməkdir ki, işğalçı ölkədə post-inqilab dövrü hələ tezliklə bitənə oxşayır.

Artıq Paşinyan da fərqi deyir ki, Ermənistanda pis bir ənənəni əsasını qoyub. İndi hamı öz probleminin zor gücünə, dövlət qurumuna təzyiqlə göstərməklə həll olunacağına əminlik hasil edib. Belə çıxır, günün birində kütlə öz kumiri Paşinyandan məyus olarsa, ona qarşı da etiraza, yeni əks-inqilaba qalxa bilər. “Yeni Müsavat” xəbər verir ki, hadisələrin bu cür inkişafı artıq Nikol Paşinyanı narahat etməyə başlayıb və o, müxtəlif məsələlərlə bağlı etirazları “pauza götürməyə” çağırıb.

“Biz hamımız sakit şəkildə problemlərin müzakirəsinə və həllinə girişmək üçün pauzaya ehtiyac duyuruq. Əgər hər şeyi bir dəfəlik həll etmək istəsək, hər şeyi korlayacağıq”, - deyərək, dünən İrevanda media nümayəndələrinə bildirdi. Onun sözlərinə görə, hazırda Ermənistanda aksiyaların qarşısının alınması mexanizmləri işləmir.

“Amma vətəndaşlar başa düşməlidirlər ki, bütün problemləri bir dəfəyə həll etmək mümkün deyil” - Paşinyan deyib. Baş nazir habelə, vətəndaşların ayrı-ayrı vəzifəli şəxslərin istefasını tələb etməsini də doğru saymadığını deyib. “Bu məsələyə mərhələ-mərhələ yaxınlaşmaq lazımdır”, - o bildirdi.

N.Paşinyanın girişməli olduğu ən qəliz məsələlərdən biri isə əlbəttə ki, Qarabağ problemdir. Ona görə ki, bu problem yerindən tərpənməyincə Ermənistanda köklü islahatları tamamlamaq mümkün olmayacaq. Ən azından Qarabağ məsələsi “sualtı daş” kimi siyasi rəqiblər və ya Moskva tərəfindən onun ayağı altına atılacaq. Xüsusən də Moskvanın Paşinyana şübhəli nəzərlərlə baxması bu ehtimalı gücləndirir ki, zəiflətmiş. Soçi görüşündən sonra bu şübhələr azalmayıb.

Siyasi şərhçilərin həm Qarabağ, həm də digər mövzularda maraqları proqnozları var.

“Rusiyanın Qarabağ probleminin gələcəyi ilə bağlı hazır həll variantları var”. Bu fikri axar.az- a politoloq Tofiq Abbasov deyib. Onun sözlərinə görə, Moskva Qarabağla bağlı ehtiyat planını elə də uzaq olmayan bir zamanda işə salacaq. “Rusiya münaqişə bölgəsi ilə bilavasitə həm-

Kremlin ehtiyat Qarabağ

ssenarisi - “sayğac” işə düşüb

Ermənistanda baş nazir dəyişikliyi Rusiya üçün yeni situasiya yaradıb; Moskva kiminlə “Yola davam!” deyəcək?; Rusiyada DÇ-2018 bitəndən sonra Kremlin Qarabağ kartı da açıla bilər; **politoloq:** “Ermənistana böyük hərbi qüvvə yeridilə bilər...”

sərhəddir və hər iki dövlətlə - Azərbaycan və Ermənistanla çox genişformatlı münasibətlərə malikdir. Xarici qüvvələr isə durmadan Rusiyanın sərhədləri boyunca gərginlik nöqtələrini artırmağa və köhnə münaqişəli vəziyyətləri alışıdırmağa çalışırlar”, - deyərək qeyd edib.

Müəllif hesab edir ki, Rusiyanın həm Ermənistanda, həm də Cənubi Qafqazda böyük maraqlarının olduğu nəzərə alınsa, o zaman Kremlin Qarabağ probleminin gələcəyi ilə bağlı hazır həll variantlarının olduğunu söyləmək olar. “Rusiya fəvqə və dünya siyasətində xüsusi yeri olan bir məmləkətdir. Bir halda ki, Rusiyanın qonşuluğunda dondurulmuş problem var, Moskvanın da bununla bağlı yanaşmasının olması təbii” - politoloq deyib.

Politoloq onu da bildirib ki, Paşinyanın hakimiyyətə gəlməsi Rusiya elitəsi qarşısında bir neçə məsələ qaldırır:

“Birincisi, Paşinyan bəzi şüarları ilə özünü faktiki olaraq yeni dilemmalar qarşısında qoyub. Siyasətçinin sözlərindən çox əməli vacibdir. Əgər Paşinyan hələ meydanlarda olarkən səsləndirdiyi şüarları davam etdirsə, Rusiyanın maraqlarına zərbə endirmiş olacaq. Çünki onun tələbləri daha çox anti-Rusiya xarakterli idi. Ancaq hakimiyyətə gəldikdən sonra Paşinyanın bəzi tələbləri özünü göstərmiş və o, tonunu dəyişib. Rusiya

bundan sonra daha çox Paşinyanın hərəkətlərinə fikir verəcək. Əgər o, Qərbi seçməsə, onda Rusiya Ermənistanı köhnə, yeni pro-Rusiya məcrasına gətirməyə çalışacaq. Yox, qərbpərəst siyasi kurs yeridirsə, Rusiya Ermənistanın əldən çıxarmaması üçün korrektorlər etməyə çalışacaq”.

Ekspertin fikrincə, burada söhbət təkə Gümrüdəki bazadan getmir. “Rusiya istənilən vaxt oraya daha geniş hərbi qüvvə yeridə bilər. Çünki Ermənistan İran və Rusiya sərhədində Rusiya hərbiçiləri var. Rusiya iki əsrdən artıqdır ki, Ermənistana yatırımlar edir və bu mənada bölgədə Ermənistanla bağlı söz haqqı var. Bu proseslərin nə dərəcədə intensiv olacağını və hansı formada həllini tapacağını yaxın gələcək göstərəcək. İstənilən halda Rusiya öz təsirini Ermənistanda saxlamaqda ısrarlı olacaq”, - deyərək əlavə edib.

Kremlin Ermənistanı öz orbitində saxlamaq üçün rıçaqları isə rəngarəngdir. İkisi deyildi - Dağlıq Qarabağ məsələsi ilə manipulyasiya və işğalçı ölkədəki hərbi kontingent. Bundan əlavə, iqtisadi təzyiqlər vasitələri də işə salına bilər. Ancaq böyük ehtimalla, Rusiyada iyulun 15-dən iyulun 15-dək nəzərdə tutulmuş futbol üzrə dünya çempionatı başa çatmamış bu yöndə hansısa sərt hərəkətliliyin şahidi olmayaca-

ğıq. Çünki Putindən ötrü bu böyük idman tədbiri hər şeydən öncə özünün və ölkəsinin imic məsələsidir.

Üstəlik, ona qədər Moskva Paşinyanı daha yaxşı dişinə vura, onun xarici siyasət oriyentirləri ilə daha müfəssəl tanış ola biləcək. Eyni zamanda Ermənistan daxilində o vaxta siyasi qüvvələr nisbətində mənşərə üzə çıxacaq ki, bu da rəsmi Moskvaya daha çox hansı qüvvə ilə yola davam etməklə bağlı suala aydınlıq gətirə bilər.

“Ermənistan Respublika Partiyasının rəhbər şəxsləri hələ də Rusiyadan mesajlar almağa davam edir”. Bu barədə erməni nəşri “Jamanak” yayıb. Qəzet Rusiyanın hələ də Respublika Partiyasının birliyinin qorunmasında maraqlı olduğunu bildirib. Sitat: “Rusiya hesab edir ki, yeni hökumətin formalaşması başa çatanaqadək Respublika Partiyası parlamentdəki üstünlüyünü qoruyub saxlamalıdır. Rusiya hələ də Respublika Partiyasını yeni seçkilər keçirilənə qədər parlamentdə yeganə legitim çoxluğa sahib olan partiya hesab edir”.

İstənilən halda, belə görünür ki, Nikol Paşinyan üçün geri sayım artıq başlayıb. Moskva mayın 8-də, Şuşanın işğal günü onun üçün “sayğac” işə salıb. Zamanın kime işlədiyini tezliklə biləcəyik...

□ **“Yeni Müsavat”ın analitik xidməti**

Prezident İlham Əliyev mayın 16-da Naxçıvana səfəri zamanı "N" sayılı hərbi hissədəki Təlim-Tədris Mərkəzində yaradılan şəraitlə də tanış olub və bir sıra vacib mesajlar verib. Prezident qeyd edib ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin tərkib hissəsi olan Naxçıvan ordusu ən müasir silahlar, texnika ilə təchiz edilib: "Biz son illər ərzində Azərbaycan ordusunu böyük dərəcədə gücləndirə bilmisik."

Alınan müasir texnikanın demək olar ki, bütün növləri, yaxud da ki, əksər növləri Naxçıvana göndərilir. Naxçıvanın yerləşməsinə, coğrafi relyefinə uyğun şəkildə bütün müasir texnikalar göndərilir. Bu gün Naxçıvan Ordusu böyük qüvvəyə malikdir və düşmənin istənilən təxribatının qarşısını ala bilər və eyni zamanda, uğurlu əks-hücum əməliyyatı keçirə bilər. Naxçıvanda yerləşdirilmiş müasir silahlar, o cümlədən uzaqmənzilli raketlər düşmənin istənilən hərbi hədəfini məhv edə bilər".

Prezident qeyd edib ki, Naxçıvan strateji yerdə yerləşir, ölkəmizin təhlükəsizliyi, inkişafı üçün xüsusi rol oynayır. "Naxçıvanın təhlükəsizliyi məsələləri ilə bağlı çox böyük işlər görülüb. Siz burada düşmənlə üz-üzə yaşayırsınız, yaradırsınız. Əlbəttə ki, ilk növbədə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının uğurlu inkişafı üçün təhlükəsizlik tədbirləri ön planda və prioritet məsələ olmalıdır. Biz bunu belə də qəbul edirik. Naxçıvanın hərbi potensialının gücləndirilməsində böyük işlər görülüb", - deyir, prezident bildirir.

Azərbaycan dövlət başçısının ordumuzun gücü və Naxçıvanın önemi haqda dedikləri şübhəsiz ki, işğalçı ölkənin yeni rəhbərliyinə xəbərdarlıqdır. Baş nazir Nikol Paşinyanın Azərbaycana nəyisə dikte etmək cəhdinə prezident bu dəfə Naxçıvandan cavab verdi, faktiki olaraq onu ağıllı olmağa çağırırdı. Ekspertlər də bu xəbərdarlığa xüsusi önəm verirlər.

Politoloq Elçin Mirzəbəyli "Yeni Müsavat" a bildirdi ki, prezident İlham Əliyevin səfəri çərçivəsində səsləndirdiyi fikirlərin, verdiyi bəyanatların hər biri həm Ermənistanə, həm də onun hava-darlarına xəbərdarlıq xarakteri

daşıyır: "Eyni zamanda Azərbaycanın və onun ayrılmaz bir parçası olan Naxçıvanın inkişaf perspektivlərini göstərir. Bu gün ümumilikdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin gücü Ermənistanı ciddi şəkildə narahat edir. Naxçıvanda yerləşən Əlahiddə Ümumqoşun Ordusu isə Ermənistanın kabusuna çevrilib. Çünki Naxçıvanın yerləşdiyi ərazi mühüm strateji əhəmiyyətə və mövqeyə malikdir. Naxçıvan Əlahiddə Ümumqoşun Ordusu Ermənistanın başı üzərindən asılmış "Domokl qılıncı"dır və bu qılıncın işə düşməsi Ermənistanı sözün əsil mənasında başsız qoya bilər".

"Atlas" Araşdırılacaq Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu isə bildirdi ki, Azərbaycan-Ermənistan münasibəti başladıqdan bu yana Naxçıvan blokadadır: "İlham Əliyev Naxçıvana budəfəki səfərində iki istiqamətə önəm verdi. Birincisi, İlham Əliyev Naxçıvanda yeni iqtisadi və enerji obyektlərinin açılışında iştirak etdi. İlham Əliyev hər dəfə Naxçıvana getdikdə bir neçə mərkəzin açılışında iştirak edir. Bu sırada yeni məktəblərin və yolların açılışı da var. İkincisi, İlham Əliyev Naxçıvanda hərbi hissələrdə olub. Prezident dedi ki, Naxçıvanda yerləşdirilmiş müasir silahlar, o cümlədən uzaqmənzilli raketlər düşmənin istənilən hərbi hədəfini məhv edə bilər. İlham Əliyev Naxçıvanda niyə belə bir açılışma verdi? Məsələ burasındadır ki, Dağlıq Qarabağda vəziyyət gərginləşən kimi Ermənistan Naxçıvan ərazisini də atəşə tutmağa başlayır. Ona görə də Bakı Naxçıvanın təhlükəsizliyinə diqqət artırır. Azərbaycanın xarici

Düşməne Naxçıvandan "uzaqvuran" xəbərdarlıq

Politoloq: "Bu, o deməkdir ki, Dağlıq Qarabağda müharibə başlasa, Naxçıvan da bu müharibədə iştirak etməyə hazırdır"

ölkələrdən aldığı müasir hərbi texnikanın bir hissəsi Naxçıvanda yerləşdirilir. Bu, o deməkdir ki, Dağlıq Qarabağda müharibə başlasa, Naxçıvan da bu müharibədə iştirak etməyə hazırdır". **Politoloq xatırladı ki, 1990-cı illərin əvvəllərində Dağlıq Qarabağda müharibə gedəndə**

Naxçıvan ərazisi də atəşə tutuldu: "O zaman Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri Heydər Əliyev Bakıdan gərəli dəstək almadığına görə müxtəlif vasitələrlə Naxçıvanı qorunmalı idi. Ermənistan daha sonra Naxçıvana təzyiq etmədi. Ermənistan rəhbərliyi Naxçıvan-

la sərhəddə yerləşdiriyi hərbi hissələri Dağlıq Qarabağın işğalına yönəltdi".

E.Şahinoğlu bildirdi ki, bu dəfə vəziyyət fərqli ola bilər: "Naxçıvanın kifayət qədər hərbi gücü və hərbi texnikası var. Dağlıq Qarabağda müharibə başlarsa, Naxçıvan da döyüş-

lərdə iştirak edə bilər. Bu, Ermənistan üçün çətin vəziyyət yarada bilər. Ermənistan üçün iki istiqamətdə Azərbaycanla müharibə aparmaq çətin olacaq. Elə İlham Əliyev də "Naxçıvanda yerləşdirilən uzaqmənzilli raketlər düşmənin istənilən hərbi hədəfini məhv edə bilər" deməklə İrəvana mesaj yollayır ki, Ermənistan Naxçıvan üzərindən də zərbə ala bilər. İlham Əliyevin bir başqa məqsədi Naxçıvanı blokadadan çıxarmaqdır. Azərbaycan hazırda Şimal-Cənub Nəqliyyat Dəhlizinin yaradılması ilə ciddi məşğuldur. Azərbaycan ərazisində bu layihə ilə bağlı bütün işlər görülüb. Rəsmi Bakı bu layihənin tamamlanması üçün böyük maliyyə vəsaiti ayırır. Gələcək 3 il ərzində bu layihə tam istifadəyə verəcək. Bu halda Azərbaycan iki məqsədə nail olacaq. Birincisi, Azərbaycan bu dəmir yolu vasitəsilə Avropa ilə Asiya arasında körpü rolunu oynayacaq. İkincisi, Naxçıvan dəmir yolu ilə Azərbaycanın əsas hissəsi ilə birləşəcək və beləliklə, blokadadan, mühasirədən çıxacaq. Çünki İrana uzanan dəmir yolunun bir hissəsi Naxçıvana istiqamətlənəcək".

□ **Cavid TURAN,**
"Yeni Müsavat"

Tramp Ruhanini istefaya göndərməyə çalışır

Parlamentin üzvü: "Administrasiyada böyük dəyişikliklər gözlənilir və mənəcə, Ruhaninin özü istefa verəcək"

Trampın İrənlə bağlı qərarı prezident Həsən Ruhaninin istefası ilə nəticələnə bilər. Bu barədə "əl-Cəzirə" telekanalının saytında dərc olunan məqalədə deyilir. **Strateq.az** saytında yayılan məqalədə qeyd olunur ki, ABŞ-in sazişdən çıxması İrana mənəvi yüksəliş vermiş olsa da, bu, Ruhani administrasiyasına şamil deyil.

Parlamentin üzvü Cavid Kərimi Hodzui bildirdi ki, bu cür davam edəcəyi təqdirdə Ruhani hökuməti böhranla üzləşəcək. Sitat: "Özüm Ruhaninin əsas tənqidçilərindənəm, amma impichment haqqında düşünməmişəm, ya da bunun lazım olduğunu fikirləşməmişəm... Amma əgər Ruhani belə davam etmək istəyirsə, problemlərlə qarşılaşacaq və hökumət böhranla üzləşəcək. Administrasiyada böyük dəyişikliklər gözlənilir və mənəcə, Ruhaninin özü istefa verəcək".

Məlum olduğu kimi, Trampın bu ayın əvvəli İrənlə anlaşmadan çıxması Ruhani komandasını çətin vəziyyətdə qoyub. Həsən Ruhani 2013-cü ildə prezident seçiləndə xalq qarşısında məhz nüvə razılaşmasını imzalayıb, İrəni ağır sanksiyalardan xilas edəcəyinə söz vermişdi. Ruhani və komandasının gərgin çalışmalarından sonra o zamankı ABŞ hökuməti nüvə anlaşmasını imzalamağa razılaşdı və nəticədə 2015-ci ildə 6 ölkə ilə İrən arasında nüvə razılaşması imzalandı. Bu həm də Ruhani üçün böyük qalibiyyət oldu, sanksiyalar yumşaldı, blokla-

nan hesabların bir qismi açıldı və İrən rahat nəfəs aldı.

Həsən Ruhaninin 2017-ci ildə ikinci müddətə prezident seçilməsi məhz nüvə anlaşmasının nəticəsi idi. Baxmayaraq ki, mühafizəkar dairələr, o cümlədən ordu bu anlaşmaya, ümumiyyətlə, ABŞ-la bir masa arxasında oturmağa istə yanaşmırdı. Bunu isə sadəcə səbəblə izah edirdilər. Ali dini lider də dəfələrlə Qərbe, xüsusən də ABŞ-a etimad etməməyi tövsiyə edib, üstəlik, İrən məhz daxili istehsalı gücləndirməklə sanksiyalar qarşısında tab gətirə biləcəyini bildirdi. Ruhani isə islahat xəttinin təklif etdiyi kimi Qərblə barışmağı çıxış yolu olaraq gördü. İndi isə Trampın nüvə anlaşmasını ləğv etməsi və ardınca İrən ordusu, xüsusən də İnkilab Keşikçiləri Korpusu - "Sepah"a qarşı sanksiyalar tətbiq etməsi bir mənada dini lideri və mühafizəkar qanadı haqlı çıxandır.

Bu periodda diqqəti cəlb edən tendensiya Ruhani və general arasında, xüsusən də "Sepah" rəhbərliyi arasında soyuqluğun, hətta demək olar ki, gərginliyin sürətlə yüksəlməsidir.

Kifayət qədər müstəqil olan və sadəcə, dini liderə tabe olan "Sepah" komandanlığı Ruhaninin ABŞ-la anlaşmasının İrənin dünyadakı imperalizm əleyhinə mübariz imicini zədələyəcəyi, Yaxın Şərqdə əl-qolunu bağlayacağını düşünür və bu addımı təslimiyyətçilik hesab edirlər. Trampın nüvə sazişini ləğv edərkən səsləndirdiyi əsas tələblər məhz İrənin raket proqramının dayandırılması və Yaxın Şərqdəki fəallığının qarşısının alınmasıdır.

İndi isə Trampın nüvə anlaşmasından çəkilməsi Ruhanini çətin vəziyyətdə qoyub. Hazırda

İrən hökuməti Avropa ölkələri ilə sazişin qorunması istiqamətində ciddi iş aparır. Ancaq bu iş uğursuz olsa və saziş dağılsa, o zaman Ruhaninin nüfuzu ciddi şəkildə zədələnəcək. Nəzərə almaq lazımdır ki, noyabrın əvvəlində ABŞ hökuməti İrana qarşı köhnə sanksiyaları bərpa etməklə yanaşı, yeni embarqo qərarları qəbul edəcək.

Ancaq hələlik dini lider belə desək, Ruhanini qoruyur. Ümumilikdə isə ordunun daxili siyasətə müdaxiləsini balanslaşdırmağa çalışır. Çünki Yaxın Şərqdə İŞİD-ə qarşı mübarizə nəticəsində İranda

ordunun, xüsusən də bu işlərə cavabdeh olan "Sepah"ın nüfuzu yüksəlib. "Sepah"ın xarici əməliyyatlara cavabdeh olan "Qüds" briqadasının komandanı general Qasim Süleymani siyasi liderlərdən daha çox nüfuz sahibidir. Bu vəziyyət İrən hərbişdirilmiş dövlət imicinin yaranmasına apara bilər. Bu səbəbdən də dini lider son illərdə ordunun müəyyən qədər geri çəkilməsini istəyir. Bu ilin əvvəlində ordunun iqtisadi sektordən çəkilməyi xəbərlər yayıldı. Müdafiə naziri general Hatəmi bildirdi ki, ali dini liderin göstərişinə əsasən, silahlı qüvvələr (burada

söhbət daha çox əsasən muxtar qurum olan SEPAH-dan gedir - K.R.) iqtisadi, istehsal fəallıyyətlərindən çəkiləcək. İSNA Agentliyinin xəbərində qeyd olunurdu ki, bu ilin sonuna qədər orduya bağlı şirkətlər özəlləşdiriləcək və silahlı qüvvələr istehsal firmalarından imtina edəcək. Nazir deyib ki, silahlı qüvvələr ən tez müddətdə sərmayə bazarını tərk edəcək. Hətta çəkiləcək bəzi şirkətlərin adlarını da qeyd edib.

Son illərdə aktivləşən "Sepah" Mahmud Əhmədiyəjadın şəxsinde ölkə prezidentliyi postunu da nəzərə götürüb. Ancaq sonradan bu tendensiya ciddi narahatlıqlara səbəb oldu və İndi dini lider müəyyən qədər din xadimləri ilə olduğu kimi, ordunun da daxili siyasətə müdaxiləsini balanslaşdırmağa çalışır.

Bu səbəbdən də ali dini lider generalarla Ruhani kabinetini arasında münasibətin dərinləşməsinə və dövlət bürokrasiyasını istəmir. Üstəlik, dövlətin və dini sistemin əsas dayağı hesab etdiyi İnkilab Keşikçilərinin zəifləməsinə razı olmaz. Buna görə də ehtimal ki, dini lider Ruhaninin vaxtından əvvəl istefaya getməsinə razılıq verməyəcək. Çünki bu, həm də İranda daxili siyasi vəziyyətə mənfi təsir edə bilər. Lakin son hadisələr göstərir ki, İranda növbəti prezident seçkilərində mühafizəkar qanad qalib gələcək. Həm ölkə daxilindəki vəziyyət, həm regional şərtlər və ABŞ-da Trampın prezident olması İranda da qatı xəttin iqtidar olmasını şərtləndirir. Necə ki, Buş dönəmi Əhmədiyəjadı yetişdirdi. İndi isə ehtimal ki, Trampın qarşısına İranda sərt xəttin təmsilçisi çıxacaq. Bu, yazılmamış qanundur.

□ **Kənan RÖVŞƏNOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

Cağatayın nə dərdi var?

Samir SARI

Bakıda (eləcə də Ankarada, İstanbulda, Gəncədə, Təbrizdə) Türkiyənin məşhur aktyoru Cağatay Ulusoy oxşayan minlərlə gənc var. Boy-buxunları, yerləş-duruşları da təxminən eyni cürdür.

Amma onların bəxti gətirməyib, Cağatay qədər məşhur, imkanlı, sevimli deyillər. Eləsi var, saç ustasıdır, eləsi var, "Səderək" yarmarkasında araba sürür. Taksi sürücüsü işləyən cağataylar var. Bekar-behdini gəzən, bir işin qulpundan yapışmayan, tində dayanıb nəşə çəkən, anasının təqaüdünə göz dikən caqalar da var. Təbii ki, axtar-saq, Cağatay Ulusoy oxşayan pullu, maşınlu oğlanlar da tapılar, amma onların da şöhrəti-filanı yoxdur.

Şöhrət başqa şeydir. O sərvətdən də güclü matahıdır. İstedad isə tamam başqa məsələdir. Cağatay Ulusoy yer üzündəki bənzərlərindən istedadıyla fərqlənir. O şöhrətini də, sərvətini də mehız istedadı ilə qazanıb.

Ancaq işə baxın ki, tində dayanıb nəşə çəkən caqalar-la o cür şöhrətli Cağatayı birləşdirən "dəyər" var - narkotik maddə asılılığı.

Budur, xəbər yayılıb ki, narkotik vasitələrin qeyri-qanuni ticarəti ilə məşğul olduğu deyilən Cağatay Ulusoy 4 il 2 ay həbs cəzasına məhkum edilib. "Cəza dəqiqləşərsə, Ulusoy 1 il 9 ay həbsxanada yatacaq" - xəbərdə deyilir.

Əslində çekildiyi hər filmə, serial bölümünə görə bir əmək pul alan aktyorun "narkotacirlik", öz dilimizdə desək, "barıq"lıq etməyə ehtiyacı yoxdur. Düzdür, o, şəxsi istehlak miqdarından artıq narkotik maddəni dost-tanışları arasında paylaşmış ola bilər, amma bunu qazanc üçün etməz, sadəcə, "paylaşmaq gözəldir" fəlsəfəsinə inandığı üçün edər.

Yaxşı, bəs, bu cür yaraşıqlı, imkanlı gənc adamı nə vadar edir ki, o, narkotik maddəyə, türkün sözü, uyuşdurucuya meyl edir? Nəyin çatdır, ay adam? Evin-əşiyin, bahalı maşınların, model-model sevgililərin, hər şeyin var. Kefinə gəzmək düşəndə Nyi-Yorka, Mayamiyə, Dubaya, Parisə, İbizaya gedirsən. Nə dərdin var ki, beyninin bir parasını narkotiklə uyutmaq istəyirsən. Ayıb deyilməz?

Bizim caqalardan fərqi olmalıdır, ya yox? Bizimkilər nəşəni dərdəndən çəkir. Həyat üzvlərinə gülməyib. Düzdür, bir çoxunun boy-buxun və yaraşıqları var, onları Hollivuda aparıb kinoya çəkən olsa, Leonardo di Kaprio paxıllığından prezentasiyaya gəlməz. Fəqət nə bunlarda kinoya çəkiləcək istedad var, nə də Hollivud prodüserlərində uzaq Bakıda tində nəşə çəkən yaraşıqlı caqalar haqqında məlumat.

O üzəndən bizimkilərin cibində beş manatları yoxdur. Cibdə pul olmayandan sonra Cağataya oxşamırsan, istəyirsən, Alen Delonun, Tom Kruzun cavanlığına oxşa, süllab satan olmayacaq, heç Feysbuk adresinə dostluq təklifi də göndərməyəcəklər, elə biləcəklər, feyk profildir, yalandan hansısa məşhurun şəklini vurub.

Ona görə də bizim nəşəxorlar yabani otların xəzəli ilə "ələmdən nəşəyə" keçid etmək istəyirlər ki, bu qanlı-qadali dünyanın dərd-möhnetindən bir az uzaq olsunlar. Müvəqqəti, bir-iki saatlıq.

Bəz Cağatayın "kayf yoldaşı" Gizəm Karacaya nə düşüb? Su sonası kimi, "evlərə şənlilik" qızıdır, 2011-ci ildə "Türkiyə gözəli" yarışmasında ikinci olub, aktrisalığına söz yoxdur, malı-pulu başından aşır, yolunda can və varidat qoyan minlərlə adam var, di gəl, o da, görünür, Yaxın Şərqi regionundakı faciələrə, amansızlıqlara dözə bilmir, narkotik maddə vasitəsilə ovunmaq istəyir.

Həm də tək o yox, o məşhurlarla birlikdə 34 nəfər bu iş üzrə mühakimə olunub.

Onlardan əvvəl sənətçi Dəniz Səki, zurnaçalı Hüsni Şenlendirici, müğənni Mətin Şentürk kimi məşhurlar da bu iş üstündə ilişmişdilər. Amma nə işdirsə, bu üç adamın içindən ikisi, iki kişi, türkün məsəli, yırtıldı. Hüsni bəyin adını çəkən, ona qarşı qəmləndirici ittiham irəli sürən olmadı, Mətin Şentürkü isə o vaxtın baş naziri Ərdəğan qurtardı, narkotiklə ilişmə söhbətinin ertəsi günü canlı yayımda ona zəng edib, "Mətin, sənin gözəlindən öpüyürəm" dedi və məsələ bitdi. Amma Dəniz xanımı nəyə görə günəngün yatırıldı. Başqa sözlə, iki kişi qurtuldu, bir qadın gedib onların yerinə, necə deyərlər, "kişi kimi yatıb-çıxdı".

İndi deyirlər, ola bilər, Cağatayı tutacaqlar. Eybi yox. Düzdür, fanatları üzüləcəklər, amma neynəmək olar. Ona qalsa, bizim caqaların hamısı o iş üstündə yatıb-çıxıblar. Nə fanatları var, nə də beş manatları.

Dövlət Gömrük Komitəsi bu ilin ilk 4 ayının ixrac statistikasını açıqlayıb. Qeyri-neft sektoru məhsulları arasında bu dəfə pambıq ixracından gələn gəlirlərdə ciddi artım müşahidə olunub. Belə ki, bu ilin ilk dörd ayında Azərbaycan pambıq lifi və iplik satışından 27,2 milyon dollar qazanıb. Xaricə 6,6 milyon dollarlıq pambıq iplik, 20,6 milyon dollar dəyərində pambıq lifi ixrac edilib.

emalı kimi çoxşaxəli texnoloji proseslərdən söhbət gedir. Ölkəmizdə pambığın istehsalının artması digər sahələrin inkişafına da təkan verdi. Məlum olduğu kimi, illərlə unudulan pambıqçılıq sahəsi yenidən canlandırılır. Bu səbəbdən müəyyən problemlər də var. Əvvəllər mövcud olan tekstil fabrikləri tam gücü ilə işləmir. İndi isə əks tendensiya yaranıb. Pambıqı xammaldan birinci və ikinci dərəcəli

danlıqları təkmilləşdirməklə istehsalı daha da artırmaq olar. Göründüyü kimi, bu proses hər iki tərəfdən bir-biri ilə əlaqəlidir. Bir tərəfdən pambıq istehsalı emal müəssisələrinin sayının artmasına səbəb olacaq. Digər tərəfdən, emal sahələrinin yaradılması daha çox pambığa tələbat formalaşdıracaq ki, bu da istehsal prosesində aqrotexniki qaydaların daha da güclənməsinə, tətbiq olunan texno-

sağlam məhsul hesab olunduğundan, inkişaf etmiş ölkələrin tekstil sənayesində pambığa tələbat çox böyükdür. İxracatında tekstil məhsulları mühüm yer tutan böyük dövlətlər daha çox pambıq alır və rezervlər formalaşdırırlar. Onların rezervlərindəki pambıq həcmi azalması dünya bazarında tələbin artmasına və qiymətlərin yüksəlməsinə səbəb olur. Bu məhsulun üstünlüyü odur ki, biz pambığı həm xammal

Dünya bazarında "ağ qızıl"ın qiyməti bahalaşdı - Azərbaycan uduşda

Pambığın 1 tonunun qiyməti 1620 dollara yüksəlib; ölkəmiz ilk dörd ayda 27,2 milyon dollar qazanıb

Gəlirlər yalnız artan ixrac sayəsində deyil, həm də qiymətlərin bahələməsi sayəsində artıb.

Dövlət Gömrük Komitəsinin məlumatına görə, ilin əvvəlindən 16 762 ton pambıq ixrac edilib ki, bu da 2017-ci ilin müqayisəli dövründəkindən 5% çoxdur. Pambığın satışından gəlir bu dövrdə 8,3% artıb. Azərbaycan gömrüyünün məlumatına görə, keçən il ixrac müqaviləsinin orta qiyməti pambığın hər tonuna görə 1570 dollar idisə, bu il qiymətlər 1620 dollara yüksəlib.

Əgər ölkəmiz pambıq istehsalını artırmağa nail olsa, bu, gələcəkdə daha çox qazancın əldə edilməsi deməkdir.

Kənd təsərrüfatı üzrə ekspert Müslüm İbrahimov da "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, pambıq texniki bitkidir və ona görə də burada istehsalı çoxşaxəlidir: "Əgər ölkədə pambıq istehsalı artırsa, bu, növbəti mərhələdə ondan müxtəlif məhsulların yaradılması ilə bağlı sənayenin inkişafına da şərait yaradır. Burada pambığın yığılması, saxlanması,

emal məhsuluna çevirmək üçün avadanlıqlar lazımdır. Dövlətimiz bunu çox yaxşı anlayır. Ona görə də bu ilin ilk 3 ayında idxalın əmtəə strukturunda pambıqçılıqla bağlı avadanlıqlar da mühüm yer tutur. Ölkəyə bu sahədə istehsalın artırılması üçün avadanlıqlar gətirilib".

Ekspertin sözlərinə görə, bu prosedə dövlət investisiyaları ilə birgə özəl sektordan investisiyaların cəlb edilməsinə də ehtiyac var: "İxracdan gələn gəlirlər də bu sahənin inkişafı üçün təkrar istifadə olunmağa başlayır. Avadanlıqlar alındıqdan sonra tekstil fabrikləri xammaldan məhsul emal etməyə başlayır ki, bu da daha çox xammalın istehsal edilməsinə tələb edir. Ona görə də növbəti illərdə bu sahədə daha çox inkişaf baş verəcək. Pambıqçılıqda istehsal artıq ekstensiv yolla yox, intensiv yolla artırılacaq. Pambıq əkinin zamanı seleksiyalar apararaq, yeni toxum növləri gətirməklə, meliorasiya sistemini inkişaf etdirməklə, pambıq yığılması ilə bağlı ava-

logiyaların daha da güclənməsinə gətirib çıxaracaq".

M.İbrahimov onu da vurğuladı ki, Azərbaycan bu mürəkkəb bazarda özünə yer tutmağa çalışmalıdır: "Pambıq dünya bazarında mühüm yer tutan bir xammaldır. Neft kimi pambığın da qiyməti müəyyən iqtisadi proseslər fonunda formalaşır, ehtiyatların azalması ilə qiymətlər yüksəlir. Pambıq ona görə strateji xammal hesab olunur ki, tekstil sənayesində istehsal olunan hər bir məhsulun ən azı 20-25 faizi pambıqdan ibarət olur. Pambıq ekoloji baxımdan daha

şəklində, həm də emalın müxtəlif mərhələlərində, o cümlədən son məhsul kimi dünya bazarına çıxara bilər.

Neftdən fərqli olaraq, dünyada pambıq bazarında iştirakçıların sayı daha çoxdur və rəqabət daha yüksəkdir. Burada proseslər daha çətindir. Lakin neftin qiymətinə təsir edən faktorlar da daha çoxdur, nəinki pambıqda. Pambığın isə istehsalına təsir edən amillər çoxdur. Əsasən də iqlim şəraiti pambıq istehsalında önəmli şərtidir".

□ Nərgiz LİFTİYEVA, "Yeni Müsavat"

6 gün ölkədə qeyri-ış günü olacaq

Bu il iyun ayında Ramazan və Milli Qurtuluş Günü ilə əlaqədar 5 gün ölkədə qeyri-ış günü olacaq.

Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Akif Əli "Trend"ə bildirib ki, iyunun 15-də ölkədə Milli Qurtuluş Günü, iyunun 15 və 16-sında isə Ramazan bayramı qeyd ediləcək.

Lakin Milli Qurtuluş Günü və Ramazan bayramının üst-üstə düşməsi, eləcə də bayram günlərindən birinin, yəni iyunun 16-sının həftələrarası istirahət gününə (şənbə gününə) düşməsi ilə əlaqədar

ölkədəki qeyri-ış günlərinin tarixlərində dəyişiklik edilib.

Əmək Məcəlləsinin 105-ci

maddəsinin 5-ci və 6-cı hissələrinə və Nazirlər Kabinetinin "2018-ci ildə Novruz, Ramazan,

Qurban bayramları haqqında" 2017-ci il 6 dekabr tarixli 540 nömrəli qərarına əsasən, 2018-ci ildə həftələrarası istirahət günlərinin iş günləri hesab olunmayan bayram günləri və Ramazan bayramının bir gününün Milli Qurtuluş Günü ilə üst-üstə düşməsi ilə əlaqədar olaraq, 18,19 iyun tarixləri istirahət günləri sayılacaq.

Beləliklə, bazar günü də nəzərə alınarsa, iyunun 15,16, 17, 18 və 19-u ölkədə qeyri-ış günü, iyunun 20-si iş günü olacaq.

Qeyd edək ki, iyunun 26-da Silahlı Qüvvələr Günü kimi qeyd edildiyindən həmin gün də iş günü hesab edilməyəcək.

Ermənistanda inqilab qalib gəlsə də, etiraz aksiyaları səngimək bilmir. Mayın 16-sı səhər saatlarından etibarən küçələrə axışan ermənilər bu dəfə İrəvan merinin və ölkənin baş prokuroru Artur Davtyanın istefasını tələb edirlər.

Ermənilər sanki qələbədən o qədər ruhlanıblar ki, qanuni və ya qeyri-qanuni olan hər şeyə etirazlarını aksiyalar formasında bildirirlər. Ermənistanda ki mövcud durum Azərbaycana 1992-93-cü illəri xatırladır. Həmin vaxt inqilabla hakimiyyətə gələn Əbülfəz Elçibəyin bir illik prezidentlik dönəmində çoxsaylı bu cür aksiyalar keçirilmişdi.

Politoloq Elçin Mirzəbəyli kütlələrin özlerinəməxsus fərqli psixologiyalarının olduğunu bildirdi: "Kütləvi aksiyalar, siyasi qarşıdurmalar, inqilablar yolu ilə hakimiyyət dəyişikliklərinin fəsadları adətən müsbət nəticələrdən daha çox olur. Kütlənin öz psixologiyası var. Kütlə etirazlarla hakimiyyət dəyişikliyinə nail olduğunu düşünəndə bütün proseslərdə birbaşa iştirakının təmin olunmasını istəyir. Çünki hadisələrin alt qatında, pərdə arxasında baş verən proseslərdən məlumatsız olur. Ona elə gəlir ki, küçədən təzyiq yolu ilə istədiyini əldə edə bilər. Bu çox mürəkkəb sosial-psixoloji bir problemdir. Hazırda Ermənistanda da buna bənzər hadisələr cərəyan edir. Küçə və meydanlarda hakimiyyətin taleyini həll etdiyini düşünen insanları sonradan öz məcrasına qaytarmaq olduqca çətin olur. Bu nu ancaq güclü siyasi liderlər

Ermənistan "inqilabi demokratiyadan" boğulur

Elçin Mirzəbəyli: "Inqilablar yolu ilə dəyişiklik fişəng kimidir, qısa müddət parlıtdan sonra zülmət çökür"

bacarırlar. Nikol Paşinyanın isə belə bir gücü və potensialı yoxdur. O, natura etibarını inqilabçıdır, dövlət xadimi deyil. Onun kütləni hüquq və inzibati mexanizmlərlə yenidən əvvəlki həyatına qaytara biləcəyi az inandırıcı görünür. Bu baxımdan dövlət quruculuğu prosesinin, dəyişikliklərin yuxarıdan islahatlar yolu ilə aparılmasını ən doğru və ən sınaqmış vasitə hesab edirəm. Digər tərəfdən, Ermənistanda hazırda müxtəlif daxili və xarici maraqlar toqquşur. Respublikaçılar Partiyası, Qarabağ klanı asanlıqla təslim olmaq niyyətində deyil, olmayacaq da. Əksinə, proseslərin nəzarətdən çıxmasına və Pa-

şinyanın zəif, sərəştəsiz biri olduğunu sübuta yetirməyə çalışacaq. Kütləni öz məcrasına qaytarmaq üçün onun küçədən təzyiq vasitəsilə dəyişikliklər edə biləcəyinə olan inamını qırmaq, xaosdan, özbaşınalıqdan yorulmasına zəmin yaratmaq və daha güclü lider axtarışına çıxmasını təmin etmək lazımdır. Bu proses təbii yolla da, kənardan müdaxilə yolu ilə də baş verə bilər. Birincisi daha təhlükəlidir. Burada həm zaman itkisi, həm də proseslərin nəzarətdən çıxmasını ehtimalı da var. İkincisinin uğur qazanması isə proseslərə müdaxilə edən tərəfin niyyətindən, gücündən və idarə etmə potensialından asılıdır".

Politoloq küçə etirazlarını Elçibəy hökuməti dövrü ilə müqayisəni doğru sayır: "Geosiyasi reallıqlar təmamilə fərqlidir. Şübhəsiz ki, milli azadlıq hərəkatının dalğasında hakimiyyətin müxtəlif pillələrinə yüksəlmiş insanların arasında xroniki inqilabçı, yaxud xroniki narazı naturasını dəyişməyən insanların sayı az deyildi. Onlar heç bu gün də dəyişməyiblər. Yene də eyni

şüarlarla, eyni təfəkkür tərzii ilə ömür sürürlər. Bu adamlar hələ də Azərbaycanda siyasi proseslərin, vətəndaş cəmiyyətinin inkişafına, sivil siyasi münaibətlər sisteminin formalaşmasına ziyan vurur, siyasi partiyaların hakimiyyətə real intellektual və idarəçi alternativ olan institutları kimi təşəkkül tapmasına mane olurlar. Bu çox ciddi bir problemdir. Düşünürəm ki, hətta siyasi partiyaların böyük əksəriyyəti bu mövzu ətrafında polemika açmağa hazır deyillər. Azərbaycanda ötən əsrin 90-cı illərində baş verən hadisələri üç kontekstdən dəyərləndirməklə real mənzərəni əldə etmək olar. Əvvəla, nəzərə almaq lazımdır ki, ölkəmizdə etiraz dalğası Dağlıq Qarabağın Azərbaycandan qoparılması müstəvisində və mərkəzi hakimiyyətin ədalətsiz mövqeyi nəticəsində başlamışdı. İkinci faktor sistemin iflası və süqutu ilə bağlı idi. Bu iki faktor isə üçüncünü - Azərbaycan xalqının müstəqilliyə can atması faktorunu yaratmışdı. Bütün bunları nəzərə alsaq, Ermənistanda baş verən hadisələrlə 90-cı illərin

Azərbaycandakı hadisələri müqayisə etmək doğru olmazdı. Bu barədə daha ətraflı danışmağa çətinlik çəkirəm. Düşünürəm ki, həmin dövrdə baş verən proseslərdən doğru nəticə çıxaran insanlar az deyil. Amma baş verən proseslər çox zaman ittiham müstəvisində təhlil olduğu üçün hələ də doğru, dürüst nəticəyə gəlmək mümkün olmayıb. Zənnimcə, həmin dövrdə baş verən hadisələr obyektiv şəkildə təhlil olunmalı, xalqımıza ciddi kəşidlərlər yaşadan hadisələrdən, buraxılan səhvlərdən, yanlışlıqlardan nəticə çıxarılmalıdır. Mən tarixə tarix kimi münasibət bəslənməsinin tərəfdarıyam. Tarix isə yalnız tarixi şərait nəzərə alınmaqla təhlil olunduqda doğru nəticələrə əldə olunmasına can atır. Yene də hesab edirəm ki, inqilablar, kəskin siyasi katak-

lizmlər, qarşıdurmalar xalqlara heç bir xeyir gətirmir, əksinə cəmiyyəti on illərlə geriye atır, siyasi sistemin, dövlət idarəçiliyinin oturmamasına, hüququn aliliyinin təmin olunmasına ciddi maneələr yaradır. Bu baxımdan yeganə seçimim islahatlar vasitəsilə dəyişikliklərə nail olmaqdır. Ola bilsin ki, bu prosesin ilk baxışda daha çox zaman tələb etdiyi təəssüratı yaranır. Amma nəzərə almaq lazımdır ki, bu yol daha sabit, daha dayanıqlı və daha etibarlıdır. Qarşıdurmalar, kütləvi etirazlar, inqilablar yolu ilə baş verən dəyişikliklər isə havaya atılan fişəng kimidir. Qısamüddətli parlıtdan sonra zülmət çökür. Ona görə də, sadəcə, qaralıqda fişəng effektini görmək üçün olan-qalan işıqları da söndürmək lazım deyil".

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

Bu gün Laçının işğalının 26-cı ildönümüdür. Məhz bu rayonun işğalı ilə Qarabağdakı mənfur rejim ilk dəfə anklav vəziyyətdən, Ermənistana açılan quru dəhliz hesabına ləhbüd kapitulyasiyadan qurtula bildi. Ardınca isə əfsus ki, Dağlıq Qarabağ ətrafında daha 6 rayonumuzun zəbtə tezleşdi.

Zahid SƏFƏROĞLU
zahid.safaroglu@box.az

Kapitulyasiya kimi qələbə

Xəbis qonşularımız çox vaxt özlərindən razı şəkildə deyirlər ki, bəs, biz Qarabağ müharibəsini uduşmuşuq, Azərbaycanın bunu etiraf etməkdən savayı yolu yoxdur. Amma bu "qalibiyyət", daha doğrusu, "Pirr qələbəsi" onlara nə verdi, rifah, xoşbəxtlik gətirdimi, daha hürr, daha müstəqil oldularımı? Bu haqda danışmağı sevmirlər. Yalançı eyforiya həzzi qoymur.

Öz xalqına fəlakət bəxş edən "qələbə" isə əslində elə kapitulyasiya kimi bir

şeydir. Bizə gəlincə, məğlub o xalq deyil ki, müharibəni uduzub. Odur ki, məğlubiyyətlə barışıb və mübarizəni dayandırıb. Hansı coğrafiyada yaşamağımızdan asılı olmayaraq, nə qədər ki, toplum olaraq biz şüuraltıda işğalla barışmamışıq, demək, hələ hər şey itirilməyib, müharibə bitməyib.

2016-cı ilin apreldəki 4 günlük savaş göstərdi ki,

Azərbaycan xalq olaraq özünü heç də məğlub saymır və müharibənin yalnız birinci hissəsinin bitdiyini düşünür. Ən əsası, beyinlərdə Qarabağdan, Şuşadan, Laçından heç kim imtina etməyib, etməyəcək - yetər ki, sonrakı nəsillərə Qarabağı unudur-

polit düşüncəsi və davranışı ilə ermənin dəyirmanına su tökən, çörəyinin üzünə yağ çəkən manqurtlar da var. Ancaq yaxşı ki, onlar azlıqdır. Azərbaycan Milli Mədəniyyətinin Moskva bölməsinin sədri, qızını erməniyə ərə verən və ayıbına kor

baycanlıları Rusiyada təmsil etdirmiş - yeri erməni diasporunda, lap elə təzə erməni qohumlarının yanında olduğu halda!

Haradan peyda olur belə ballastlar, çox maraqlıdır. Millətini aşağılayıb onun düşməni öyən bu şəxs

heç azərbaycanca yaxşı bilməyib. Məsələn, xarici işlər naziri, görkəmli dövlət xadimi Əlimərdan bəy Topçubaşov kimi. Ancaq ADR üçün, onun beynəlxalq aləmdə tanınması üçün nələr etməyiblər. Onlar - böyük Məhəmməd Əmin Rəsulzadə və silahdaşları Azərbaycana gələ bilməsələr də, ürəklərinin yağını Azərbaycan üçün, öz xalqı üçün yandırılıblar, son nəfəsədək, təmənnasız!

Azərbaycanca danışan Ağadadaş Kərimov kimisi isə XXI əsrdə, mağara təfəkkürü ilə ərz edir ki, Qarabağı qoy qarabağlılar azad eləsin. Sanki ermənilər Azərbaycan Respublikasının bir hissəsini yox, Qarabağ xanlığını zəbt ediblər və Kərimov da başqa bir xanlığın təbəsidir...

Sizin kimlik vəsiqənizdə Rusiya vətəndaşı yazıla bilər. Ancaq bir kimlik vəsiqəsi də var, cənab Kərimov! Onu dövlət yox, mənsub olduğun millət verir - öz millətinin başını uca edən fərdlərinə!

Ağadadaş Kərimov ikinci ala bilməyib. O üzündən öz millətdən çox işğalçı millətin nümayəndəsinə sevgi bəsləyir, yarınır. Yazıqlar olsun!..

mayacaq.

Hər necə olmasa, Qarabağ yekunda onu ən çox istəyən tərəfə qalacaq. Erməni onu bizdən güclü sevməli? Düşməni ən çox narahat edən də budur: üstündən 30 il ötsə də azərbaycanlıların torpaqdan imtina etməməsi, 2016-cı ilin apreldəki kimi, torpaqları geri almağa hər an fürsət gözləməsi.

Təbii, içimizdə kosmo-

olub susmaq əvəzinə üstəlik, millətə sanki acıq vermiş kimi bununla fəxr etdiyini söyləyən Ağadadaş Kərimov kimi.

Adam deyir ki, Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlarının ona aidiyyəti yoxdur, çünki Rusiya vətəndaşıdır, Qarabağı da qoy qarabağlılar müdafiə eləsin, onluq deyil, daha nələr. "Üzrü günahından betər" yeni. Belə bir zehniyyət yiyəsi bizi, azər-

gerçəkəndəmi Azərbaycanın çörəyi, suyu ilə böyüyüb? Erməni şəərəfsiz diğaları, terrorçuları yüz km-lərlə uzaqdan, Şərqdən-Qərbdən gəlib ona aid olmayan yad torpaq uğrunda ölür, "bizimki" də ahıl yaşında, buradan-bura deyir ki, Qarabağı qoy qarabağlılar qorusun...

Cümhuriyyətimizin 100 illiyi ərəfəsindəyik. Onu qurran KİŞİLƏR-dən bəziləri

Dekabrın 25-dən Tufandağda itkin düşmüş "Gilavar" - hava və ekstrim idman klubunun üzvləri Babur Hüseyinov, Namin Bünyatov və Fəridə Cəbrayılzadənin cəsədləri nəhayət ki, mayın 16-da zirvəyə gedən yolda tapıldı.

Ehtimal vardı ki, alpinistlər dağı aşaraq, digər ölkənin ərazisinə də keçə bilərlər. Bir neçə gün öncə gənclərin nömrələrinin üzvləri olduqları "Gilavar" - hava və ekstrim idman klubunun "vhsap" qrupundan çıxması ümidləri daha da artırırdı. Lakin görünür ki, bu, sadəcə olaraq, texniki bir məsələ olub. Onla-

dağ-xilasetmə dəstəsi və peşəkar alpinistlərdən ibarət könnüllü dəstə, eləcə də xaricdən dəvət olunan alpinistlər cəlb olundular. Lakin cəsədləri yalnız qar əriyəndən sonra tapmaq mümkün oldu.

Əvvəlcədən proqnozlaşdırıldığı kimi, gənc alpinistlərin cəsədləri bir çadırdə, qarın altında tapıldı. Jurnalistlə

Meyitləri tapılan alpinistlərlə bağlı Səhiyyə Nazirliyinin Məhkəmə-Tibbi Ekspertiza və Patoloji Anatomiya Birliyində xüsusi komissiya yaradılıb.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən bildirilib ki, tapılan alpinistlərin meyiti Səhiyyə Nazirliyinin Məhkəmə-Tibbi Ekspertiza və Patoloji Anatomiya Birliyinin Quba rayon şöbəsinə gə-

Babur Hüseyinovun dayısı Rafiq Hüseyinov report.az-a deyib ki, Baburun atası Vaqif Hüseyinov da bir neçə il öncə vəfat edib. O bildirib ki, B. Hüseyinov itkin düşənə qədər anası ilə birgə Bakıda yəznəsi, şəhid polis serjantının evində qalmışdır. "Onun yəznəsi bir neçə il əvvəl əməliyyat zamanı şəhid olub. Sonra Babur və anası da onlarda qalıb. Bacım Gülxanım Hüseyinovanın ürəyində ciddi problemlər var. Bir neçə aydır o, ürəyindən müalicə olunur".

Dağçı-fotoqraf Elçin Quliyev "Yeni Müsavat"a bildirib ki, əslində axtarış işləri ilk 3 gündə daha güclü aparılmalı idi: "Biz bilirdik ki, gec-tez onların

cəsədləri tapılacaq. FHN-in əməkdaşları tapmasaydılar belə, onları nə zamansa ərazidə olan bir çoban tapacaqdı. Dünyanın heç bir yerində 5 ay alpinist axtarırlar. Avropada ilk bir həftəni axtarırlar, tapılmasalar bir də axtarırlar qar əriyəndən sonra başlayırlar. Azərbaycanda isə axtarış işləri dayandırılmadı. Təbii ki, bu çox əziyyətli iş idi. Axtarışın ilk 2-3 günündə ora kifayət qədər çox texnika, canlı qüvvə cəlb olunmalı idi. Sonrakı günlərdə qar uçqunları oldu, ərazidə qar çoxaldı. Yeni hər kəs bildirdi ki, orada cəsədləri tapmaq çox çətin olacaq. Şükür ki, tapıldılar".

□ Əİ RAİS,
"Yeni Müsavat"

5 aylıq həsrət dəfnlə bitdi-üç alpinistin ürəkdağlayan hekayəti

Alpinistlər çadırdə olduqları zaman qar uçqunu baş verib; Fəridə Cəbrayılzadə Masallıda, Babur Hüseyinov Astarada, Namin Bünyatov isə Şəmkirdə dəfn olundu

Onların itkin düşməsindən bu vaxta qədər keçən zaman kəsiyində Tufandağ istiqamətində gərgin rejimdə axtarış tədbirləri aparılırdı. Lakin ərazidə qar çox olduğu üçün heç bir izə rast gəlinmədi. Buna görə də onların yaxınlarının, dostlarının hələ də sağ tapılacağına olan ümidləri tam sönməmişdi.

rın nömrələri uzun müddət istifadə olunmadığı üçün bağlanıb və avtomatik olaraq qrupdan da çıxıb.

Ötən günlərdə alpinistlərin axtarışına Fövqəladə Hallar Nazirliyinin aviasiya dəstəsinin "Mi-17" markalı helikopteri, Şimal Regional Mərkəzinin axtarış-xilasetmə qrupu, Xüsusi Riskli Xilasetmə Xidmətinin

açıqlamasında axtarışları həyata keçirən qrupun rəhbəri Toğrul Mehdiyev bildirib ki, hər üç alpinist təxminən eyni yerdə, çadır qurduqları ərazidə tapıldı: "Böyük ehtimalla onlar çadırdə istirahət vaxtı gözlənilmədən qar uçqununa düşüblər. Dörd aydan çox vaxt keçsə də, meyitlər tanınan halda idi. Qarın altından çıxarılanda alpinistlərin şəxsiyyətini müəyyənləşdirmək olardı".

T. Mehdiyev vurğulayıb ki, alpinistlərin axtarışları müvafiq təlimata uyğun olaraq fasiləsiz davam edib:

"Son günler havanın daha çox istiləşməsi axtarışların intensivləşməsi üçün şərait yaratdı. Qarın səviyyəsi azaldığından alpinistlərin olduğu yeri müəyyənləşdirmək üçün bəzi ipuçları ortaya çıxdı. Əvvəl həmin ərazidə 10-12 metr hündürlükdə qar var idi. İsti havadan sonra qarın hündürlüyü 4 metrə qədər azalmışdı. Alpinistlərin yerini təxmini müəyyənləşdirdikdən sonra bütün qüvvəmizi səfərbər edib, həmin ərazidə axtarışları gücləndirdik. İki gün ərzində səhər saat 7-dən axşam 8-dək ərazidən çıxmaq şərti ilə iş aparıldıq. Mayın 16-da onların cəsədlərini aşkarladıq", - deyir Toğrul Mehdiyev əlavə edib.

Alpinistlərin axtarışları ilə əlaqədar yaradılan Əməliyyat Qərargahının bu barədə açıqlamasında bildirilib ki, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin peşəkar xilasedicilərindən ibarət dəstələrin, eləcə də Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin əməkdaşlarının iştirakı ilə aparılan axtarışlar nəticəsində mayın 16-sı saat 18 radələrində itkin düşən alpinistlərə aid çadırın yeri müəyyənləşdirilib. Həmin ərazidən bir kişi cəsədi tapılıb. Saat 19 radələrində isə daha bir kişi və bir qadın cəsədi aşkarlanıb.

tirilib müayinə edilib. Müayinələr başa çatdıqdan sonra meyitlər ailələrə təhvil verilib.

Əldə etdiyimiz məlumata görə, meyitlər ailələrinə təhvil verildikdən sonra onları doğulduqları bölgələrə aparıblar. Belə ki, Fəridə Cəbrayılzadə Masallıda, Babur Hüseyinov Astarada, Namin Bünyatov isə Şəmkirdə dəfn olunublar.

Gənc alpinistlərin kim olduqlarına da qısa şəkildə nəzər salaq:

Babur Hüseyinov Daxili İşlər Nazirliyinin əməkdaşı olub. O, polis orqanlarına cəlb edilməzdən öncə də bu idman növü ilə məşğul imiş. Əldə etdiyimiz məlumata görə, Babur Hüseyinov daha öncə "Elbrus" zirvəsində də olub. Ümumiyyətlə, onun ölkənin bütün zirvələrinə qalxdığı qeyd olunur.

Babur Hüseyinov ötən il dekabr ayında Şahdağ massivində yerləşən "İlham" zirvəsinə (4042m) dostları ilə birgə yürüş edib. Həmin komanda 4 nəfərdən ibarət olub. Namin Bünyatov da yürüşdə iştirak edib. Şaxtılı hava şəraitinə baxmayaraq onlar zirvəyə çıxmağı bacarıblar. Babur hərdən bələdçi kimi də işləyib.

İtkin düşən 3 alpinistin içərisində ən təcrübəli Namin Bünyatov hesab olunurdu. O, "Kazbek", "Elbrus" zirvələrində olub. Eyni zamanda ölkənin də bütün zirvələrinə bir neçə dəfə qalxmışdı. Sosial şəbəkələrdə onun zirvələrdə çekdiyi xeyli sayda videoları, fotoları da var.

3 alpinistdən ən təcrübəli isə F. Cəbrayılzadə olub. F. Cəbrayılzadə, sadəcə, olaraq fotoqraf-dağçı kimi fəaliyyət göstərmiş. O, adətən zirvəyə qalxan alpinistləri müşayiət edib, onların zirvədəki anlarını fotoya almış.

"Qanpulu" ödənişi ilə bağlı qaydalar hazırlanıb

Prezident İlham Əliyevin "Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olmuş, ölmüş və hərbi əməliyyatlarla əlaqədar xəbərsiz itkin düşdüylərinə görə ölmüş elan edilmiş hərbi qulluqçuların ailə üzvlərinin sosial müdafiəsinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" aprelin 19-da imzaladığı fərmanın icrası ilə əlaqədar Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyində yaradılmış komissiyanın növbəti iclası keçirilib.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən virtualaz.org-a verilən məlumata görə, komissiyanın sədri, əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev bildirib ki, komissiya fərmandan nəzərdə tutulan, yeni 1997-ci il avqustun 2-dək Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olmuş, ölmüş və hərbi əməliyyatlarla əlaqədar xəbərsiz itkin düşdüylərinə görə ölmüş elan edilmiş hərbi qulluqçuların vərsələrinə birdəfəlik ödəmələrin verilməsi mexanizmini müəyyən edən qaydaların layihəsi üzərində işi artıq yekunlaşdırır.

Nazir bildirib ki, vərsələrin müvafiq sənədin alınması üçün notariat orqanlarına müraciət etmələri barədə KİV vasitəsilə geniş məlumatlandırmanın aparılması təmin ediləcək.

S. Babayev şəffaflığın tam təmin edilməsi üçün qeyd olunan prosesin elektron infrastruktur üzərində aparılacağını qeyd edib.

Nazir vurğulayıb ki, notariat orqanları tərəfindən vərsəliyi müəyyən edilmiş şəxslər, onlara dair şəhadətnamələr, digər müvafiq sənədlər dərhal Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin Mərkəzləşdirilmiş İnformasiya Sistemində ötürülməlidir.

Birdəfəlik ödəmə ilə təmin olunacaq şəxslərin elektron qaydada növbəlilik siyahısı müəyyən edilərək nazirliyin rəsmi saytında yerləşdiriləcək və onların hər birinə bu barədə, yeni birdəfəlik ödəmələrlə təmin edilmələri üçün növbəyə götürüldükləri barədə bildiriş qəbzi göndəriləcək.

Bu prosesin cari ilin ikinci yarısında başa çatacağını qeyd edən S. Babayev həmin vaxtdan sonra, təqribən cari ilin son rübündən növbəlilik qaydasında birdəfəlik ödənişlərin həyata keçiriləcəyini bildirib.

cumuzu silin və ortaqlarımızla razılığa gələk. Söz verirəm qalstuk taxacağam" - deyə baş nazir qonağına bildirib. Şultz isə şərtlə razılaştığını qeyd edib.

İtaliyanın baş naziri Matteo Renzi yunanıstanlı həmkarı Çiprası öz iqamətgahında qəbul edib. Bir saat davam edən görüşdən sonra baş nazirlər mətbuat konfransı keçirib və bu zaman Renzi Çiprasa qalstuk hədiyyə edib. Baş nazirin hətta rəsmi görüşlərə də qalstuksuz getməyinin səbəbi isə orta məktəbdə oxuduğu illərdən bəri qalstuku şab-

Siyasətçilərin qalstuk sevgisi və nifrəti barədə bilmədiklərimiz

Biri onsuz tədbirə çıxmır, digəri ona görə diplomatik qalmaqal yaradır...

Qalstuk müasir kişilərinin vazkeçilməz geyim aksesuarı sayıla bilər. Amma qalstuku garderobundan tamamilə kənarlaşdırırlar da az deyil. Bu, xüsusən tanınmışlar arasında özünü göstərir. "Yeni Müsavat" bununla bağlı bir gəzirmə edib və ortaya ilginclik detallar çıxıb.

Qalstukun Avropa mədəniyyətinə gəlişi 17-ci əsrin ortalarına təsadüf edir. Belə ki, 1635-ci ildə 30 illik müharibə dövründə, Fransa Kralı XIII Luis üçün döyüşən 160 minə yaxın legioner arasında bir qrup əsgər var idi ki, onlar geyimlərindəki bir elementə görə digər döyüşçülərdən fərqlənirdilər. Xorvatiyadan olan bu əsgərlərin boğazlarına bağladıkları dəsmallar kralın diqqətini cəlb etmişdi. Müharibə bitdikdən sonra Parisə qayıdan həmin cəngavərlər kralın hüzuruna gətirilir. Onların boynundakı rəngli dəsmallar kralın o qədər xoşuna gəlir ki, boğazına dəsmal bağlayan əsgərlərdən ibarət alay yaradır. Bu alayın adı isə "croat" yeni "xorvat" olur.

Bundan sonra qalstuk fransız elitəsi arasında geniş yayılır. Daha sonra bu dəb İngiltərədə də populyarlaşır. Əvvəllər qalstuk elə möhkəm bağlanırdı ki, insanlar başlarını belə çevirə bilmirdilər. İlk vaxtlarda Fransada qalstuku 5 formada bağlamaq mümkün idisə, hazırda bu rəqəm 200-ə yaxındır. Müasir dövrimizdə isə bu

geyim aksesuarlarının əhatə dairəsi 70-ci illərdən sonra daha çox genişlənib.

Göründüyü kimi, xarizmatik geyim növlərindən biri olan kostyumların ayrılmaz hissəsinə çevrilən qalstuklar yarandığı vaxtdan daim diqqət çəkib. Rəsmi geyim forması sayılan kostyumların ayrılmaz bir hissəsi olan qalstuk dövlət rəsmiləri, siyasətçilər və iş adamları tərəfindən daha çox istifadə olunur. Lakin bir çox müsəlman ölkələrində qalstuka münasibət heç də birmənalı deyil. Belə ki, qalstuk Qərb mədəniyyətinin nümunəsi sayıldığından 1979-cu ildə İranda istifadə olunması qadağan edilmişdi. 2010-cu ildə isə qonşu ölkənin müte-xəssisləri İslam dəyərlərinə uyğun qalstuklar hazırlamağa başlayıb.

Qalstukun ilk dəfə olaraq harada yaranması mübahisəlidir. Bəziləri onun qədim Misirdə meydana gəldiyini iddia edirlər. Bu iddianı isə ölkədə aşkarlanan bir tapıntıya atılmış, sosial statusu müəyyənləşdirən həndəsi fiqur formasında parça kəsiyi ilə əsaslandırmağa çalışırlar. Bəziləri isə ilk qalstukları qədim çinlilərin bağladıkları qənaətindədirlər. 1924-cü ildə amerikalı iş adamı Cessi Lanqsdorf tək və ideal qalstuk forması yaratdı. Bu, indiki dövrümüzdə gəlib çıxan qalstuktur. 1960-cı illərdə qalstuklar bir az gözəndən düş-

sə də, 1970-ci illərdə yenidən məşhurlaşdı.

İndi isə keçək qalstuku həyatından çıxaranlara. Doğrudur, dövlət qulluğunda olan şəxsədən ən böyük tələb səliqəli geyim tərzidir. Qanunla yazılı normalar, yaxud məndə əks olunmayan ənənə geyimi (əgər kişidirsə - kostyum və qalstukda; əgər qadındırsa - etək və pencək-də) də özündə ehtiva edir. Məmurun ona riayət etməsi təkəcə özünün qanuna itaətkarlığını yox, həm dövlətin vətəndaş qarşısında üzəüağlığını isbatlamaq məqsədi güdür. Yəni bu, sadəcə, zövq məsələsi deyil. Bir çox hallarda bu, tələb kimi qarşıya qoyulur. Amma bəzən qanunvericilik qalstuk taxmağı qadağan edir. Məsələn, 2017-ci ilin iyul ayında Fransa Milli Məclisi deputatlarının parlament dirləmələrində pencək geyinməsi və qalstuk taxmasının məcburi olmadığı qənaətinə gəlib.

Yunanıstanın baş naziri Aleksis Çiprasın rəsmi görüşlərdə qalstuk taxmaması da ölkəsində müzakirələrə səbəb olub. Bir neçə il öncə Avropa Parlamentinin sədri Martin Şultsun bu ölkəyə səfəri zamanı ikitərəfli görüşdən sonra Aleksis Çipras onunla keçirdiyi mətbuat konfransında da qalstuksuz olub. Çiprasın Avropadan gələn ilk qonağı olan M.Şultzla dialoqu da gündəmə çevrilmişdi. "Bor-

lon sayması və ondan imtina edərək sistemə etiraz etməsi ilə bağlıdır. Digər tərəfdən isə onun qalstuk geyinməməsi insanlara xalqın içindən çıxmış lider olduğu mesajını verməkdir.

Keçək, digər siyasətçilərə. Amerikanın eks prezidenti Barak Obamanı Amerikada sərbəst siyasi üslubun nümayəndəsi hesab edirlər. Məhz onun sayəsində siyasi xadimlər geyimdə özlərinə bir qədər sərbəstliyə icazə verirlər. Belə ki, Barak Obama qeyri-rəsmi tədbirlərə köynəyinin qollarını qatlamış vəziyyətdə, həm də qalstuksuz gəlirdi. Amma rəsmi tədbirlərdə onu hər zaman qalstukla görmək olurdu. Obama qalstuklarını adətən mavi rəngdə seçirdi. Amma Amerika siyasətçiləri üçün parlaq qırmızı qalstuk taxmaq ənənəsi geniş yayılıb.

İngiltərənin baş naziri Devid Kameron da qalstuktan heç vaxt imtina etməyənlərdəndir. O, qalstuklarını da ingilis brendlərindən seçirdi. Parlaq göy və ya yaşıl rənglərə üstünlük verirdi.

Azərbaycanda isə qalstuku geyimlərinin sırasına daxil etməyənlər arasında deputat Nizami Cəfərov, Azərbaycan Xalq Partiyasının sədri Pənah Hüseyn və Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə var. YAP icra katibinin müavini Səyavuş Novruzov da nadir hallarda

DMİ sədri intihar edən abituriyentlərdən danışdı

Mayın 20-də 56 yaşlı abituriyent imtahan verəcək

Məleykə Abbaszadə

Dövlət İmtahan Mərkəzi (DİM) mayın 20-də 2018/2019-cu tədris ili üçün Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmaq istəyən abituriyentlər üçün I və IV ixtisas qrupları üzrə qəbul imtahanı keçirəcək.

Bu barədə Dövlət İmtahan Mərkəzindən məlumat verilib.

Bildirilib ki, imtahan respublikanın 11 şəhərində - Bakı, Naxçıvan, Gəncə, Sumqayıt, Mingəçevir, Şəki, Bərdə, Göyçay, Şirvan, Lənkəran və Xaçmaz şəhərlərində ümumilikdə 62 binada aparılacaq. İmtahanların idarə olunmasına 229 imtahan rəhbəri və orta ümumtəhsil müəssisələrindən 2603 nəzarətçi-müəllim cəlb olunacaq.

İmtahanda 33139 abituriyentin iştirakı nəzərdə tutulur. Onlardan 28055 abituriyent I qrup üzrə, 5084 abituriyent IV qrup üzrə imtahan verəcək.

Abituriyentlərdən 30356 nəfəri Azərbaycan bölməsinin (I qrup üzrə 25841, IV qrup üzrə 4515 nəfər), 2783 nəfəri isə rus bölməsinin (I qrup üzrə 2214, IV qrup üzrə 569 nəfər) məzunudur. Abituriyentlərin 20108 nəfəri oğlanlar (I qrup üzrə 18554 nəfər, IV qrup üzrə 1554 nəfər), 13031 nəfəri isə qızlardır (I qrup üzrə 9501 nəfər, IV qrup üzrə 3530 nəfər). 26675 nəfər cari ilin orta ümumtəhsil məktəblərinin, 6464 nəfər əvvəlki illərin məzunlarıdır (buraya ali və ya orta ixtisas təhsili olanlar da daxildir). 81 nəfər ali təhsil müəssisələrinin, 828 nəfər isə orta ixtisas təhsili müəssisələrinin məzunudur. 137 abituriyent xarici ölkələrin vətəndaşdır. Ən yaşlı abituriyent 1962-ci ildən, ən gənci isə 2003-cü ildəndir.

Yeri gəlmişkən, Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə mayın 13-də II və III ixtisas qrupları üzrə keçirilmiş qəbul imtahanından sonra Sumqayıtda 2 abituriyentin intihar etməsinə münasibət bildirib. APA-nın xəbərinə görə, M. Abbaszadə deyib ki, intiharlar qəbul imtahanlarının nəticələri açıqlanmazdan əvvəl baş verib.

O qeyd edib ki, bu məsələ valideynlərdən asılıdır: "Valideynlər övladlarının ali təhsil almasını istəyirlər. Onlar bunu övladlarının xoşbəxtliyi üçün edirlər. Kitab oxumağa meyli olmayan uşağın hansısa sahədə yaxşı əl qabiliyyəti ola bilər. Yeniyetmələrin fikrini öyrənmək, onlarla dialoqda olmaq lazımdır. Valideynlərin özlərinin həyatda əldə edə bilmədiklərini övladlarından tələb etməsi düz deyil. Abituriyentlərin intihar etməsi Dövlət İmtahan Mərkəzinə aid olan problem deyil. Bizim müxtəlif maarifləndirici çarxlarımız var. Həmin çarxlarda abituriyentlərin imtahana hazırlaşmaları barədə ətraflı məlumatlar verilib".

qalstuk taxanlardandır. O, ölkələrdə müəyyən normalar daha öncə mediaya açıqlanmasında bildirib ki, dövlət Gürcüstanda səfirlər üçün adamlarının kostyumlu görünüşünə etiraz etməsə də, mütləq şəkildə qalstuk taxmasına ehtiyac görmür. "Bu, siyasətçi üçün normal deyil. Buna ehtiyac yoxdur. Yeni bu insan zövqü ilə bağlı olan məsələdir. Doğrudur, bəzi müəyyənləşib. Məsələn, Gürcüstanda səfirlər üçün müəyyən tədbirlərdə, bayramlarda geyinmək üçün milli forma hazırlanıb. Amma ümumən Azərbaycanda "rəsmi geyim" məsələsi yalnız tövsiyə xarakterində ola bilər".

□ Sevinc TELMANQIZI, "Yeni Müsavat"

Mayın 17-sində müqəddəs Ramazan ayı başladı. Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin Qazılar Şurasının fətvasına əsasən, bu il Azərbaycanda Ramazan ayının birinci günü miladi təqvimlə mayın 17-si başlayır, Eydlül-Fitr (Fitr bayramı) isə iyunun 15-nə təsadüf edəcək və həmin gün ölkədə bayram namazı qılınacaq.

Bu günlər ərzində digər müsəlman dövlətlərində olduğu kimi Azərbaycanda da ibadət əhli oruc tutub, imkansızlar, ehtiyacı olanlar üçün iftar süfrələri təşkil edəcəklər. Eyni zamanda bayram günlərində insanlar bir-birlərinin evinə qonaq gedib, iftar süfrəsi ətrafında toplanırlar. Təbii ki, qonaq gedən insanlar da əsasən gətdiyi evə əlində nə isə pay aparır. Onlar adətən dini suvenirlər, müxtəlif dini kitablar olur. Bu cür əşyalara şəhərin bir çox yerlərində rast gəlinə bilər və di-nə aid olan əşyalar əsasən dini mağazalarda satılır.

"Yeni Müsavat"ın əməkdaşı dini mağazalarda olub, orada nələr satıldığı ilə maraqlanıb.

Əvvəlcə onu qeyd edək ki, ölkə ərazisində Dini Qurumlarla

Müxbirimiz dini mağazalardan yazır-nələr satılır?

Buraya gələnlər daha çox ətir, möhür və təsbəh almağa üstünlük verirlər

İş üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən siyahılaşdırılmış xüsusi dini mağazalar var. Komitənin saytında bu mağazaların sahibinin adı, ünvanı haqqında geniş məlumat yer alıb. Qeyd olunan 6 mağazadan dördü Bakıda, biri Zaqatala, biri isə Şirvan şəhərində yerləşir.

Müşahidə etdik ki, mağazalarda əsasən dini kitablar, üzərində dini kəlamların yazıldığı divar saatları, suvenirlər satılır. Məsələn, divar saatlarının qiyməti 200 manata qədərdir. Sto-

lüstü boşqab formasında olan dini suvenirlər isə 30-40 manata satılır.

Mağazalarda əxlaq, dinə, fəlsəfəyə aid xeyli sayda kitablar var. Metronun "28 May" stansiyası yaxınlığında olan dini mağazada hətta şampun, sabun, bel kəməri, əsa kimi vasitələr, əşyalar da satılır. Mağazadan bildirdilər ki, insanlar ən çox möhür, təsbəh və ətir alırlar: "Mağazamızda müxtəlif dua yazılan boyunbağlar, suvenirlər, kitablar, ətirler, təsbəhlər, üzərində dualar olan

qolbaqlar, möhürlər də satılır. Hər gün mağazamıza gələn alıcılar çox olur. İnsanlar əsasən ətir, təsbəh, möhür alırlar. Həmçinin burada canamaz, hicab da satılır".

Kənardan müşahidə etdik ki, mağazaya girenlərin çox az qismi dinə, fəlsəfəyə aid kitablarla maraqlanırlar. Bəs din baxımından bu cür mağazalarda yuxarıda sadələşdirmiş kimi əşyalar satıla bilərmi?

"Yeni Müsavat"ın dini yazarı Kənan Rövşənoğlu bildirib ki, müsəlman aləmində son onillik-

lərdə "halal sənayesi" yaradılıb: "Yeni yeməkdən başqa "halal şampun", "halal kosmetika" kimi məhsullar da satılır. Halal turizm də var ki, burada müsəlman qaydalarına uyğun şəkildə davranılır. Azərbaycanda olan dini mağazalarda satılan suvenirlər, Quran ayəsinin üzərində olduğu saat və digər bu kimi əşyalar da dediyimiz məsələnin bir elementidir. Bunun dini baxımdan bir o qədər də problemi yoxdur. Əsas problem odur ki, onlara ehtiram-sızlıq olmasın. Yeni ayaq altına qoymasınlar, sayğısızlıq etməsinlər və sairə. Bütün müsəlmanlar Quran yazılarına hörmət edib, ona ehtiramla yanaşırlar. Bu qaydaya riayət olunarsa, belə bir əşyaların satılmasının da heç bir ziyanı yoxdur. Əksinə, onların göz önündə olması daha da yaxşıdır. Məsələn, saati divara vurur və onu hər zaman görür. Oxuya bilən adam üçün bu, çox gözəl haldır. Çünki bu yazını gördükdə oxuyur, xatırlayır. Duanın, gözəl

sözlərin zərəri ola bilməz".

K. Rövşənoğlu bildirib ki, ölkədəki bütün dini mağazalarda dövlət nəzarəti var: "Bir neçə il əvvəl qanunda bəzi dəyişikliklər edildi. Belə ki, dini təyinatlı məhsulların satışına icazənin verilməsi müvafiq icra hakimiyyətinə və Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinə tapşırıldı. Yeni bu məhsulların satışına qeyd etdiyimiz qurumlar nəzarət edirlər. Onlar öz işlərinin öhdəsindən gələ bilərlər. Dini kitablara gəlinə isə mənəcə, bunlara tam nəzarət etmək indiki zamanda mümkün deyil. Çünki kitabların PDF versiyaları da olur. İnsanlar bunu internet vasitəsilə əldə edə bilərlər. Ölkədə isə çap edilən dini kitabların hamısına nəzarət olunur. Bu kitabların hamısı Dini İşlər üzrə Dövlət Komitəsinin razılığı əsasında çap edilir".

□ Əli RAİS,
"Yeni Müsavat"
Fotolar müəllifindir.

İlanların "fironluq" mövsümü başladı

Kənd təsərrüfatında, yol kənarlarında işləyənlər özlərini qorumalı, əlcəklərdən, rezin geyimlərdən istifadə etməlidirlər

Havaların istiləşməsi ilə bərabər ilan sancması mövsümü də başlayıb. Təkcə aprel ayında 4, may ayında isə 7 nəfər ilan sancmasından Səhiyyə Nazirliyi Klinikı Tibbi Mərkəzin Toksikologiya şöbəsinə müraciət edib. Bu barədə şöbənin müdiri Azər Maqsudov "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirib. O qeyd edib ki, ilan sancmaları daha çox Bakı ətrafı kəndlərin payına düşür: "Əsasən də Xəzər, Qaradağ, Abşeron rayonlarında ilan sancmaları daha çox müşahidə edilir. Həmçinin regionlar arasında Yevlax, Kürdəmir, Hacıqabul, Tovuz, Şəmki, Şamaxı, Lənkəran, Astara rayonlarında da tez-tez ilan sancmalarına rast gəlinir".

Şöbə müdiri onu da vurğulayıb ki, ilan sancmalarına qarşı işlədilən zərər dərmanları hələ bu ilin fevral ayından bütün xəstəxanalara paylanılıb: "İlin əvvəlindən artıq bu işləri görmüşük. Bununla bağlı Səhiyyə Nazirliyinin xüsusi qurumu var, hansı ki, onlar zərər dərmanların paylanılmasına nəzarət edir, məsuliyyət daşıyır. Artıq fevral ayında qurum bütün bu məsələləri həll edib. Kifayət qədər də zərər var. Lakin rayon səhiyyə şöbələri də vaxtında bununla bağlı məsələ qaldırmalı, lazımı gələndə dərhal yeni zərər dərmanları almağa çalışmalıdırlar".

Azər Maqsudov qeyd edib ki, havalər isti keçdikcə ilan sancmaları daha da artıb bilər:

"Bunun üçün təhlükəsizlik qaydalarına əməl olunmalıdır. Xüsusən də kənd təsərrüfatında, yol kənarlarında işləyənlər özlərini qorumalı, əlcəklərdən, rezin geyimlərdən istifadə etməlidirlər. İlan sancmasından qorunmağın birinci yolu budur. Çünki heyvan heyvandır, onu narahat etdikdə aktivləşir və hadisə törədə bilər.

İstirahətlə bağlı zonalar gəzintiyyə çıxanda ehtiyatlı olmaq lazımdır. Xüsusən də çayqırağı zonalarda və meşələrdə ətrafı diqqətlə nəzərdən keçirin. Təhlükəli gürzə ilan əsasən insanın ətraf orqanlarını dişləyir. Əgər hər hansı bir hadisə baş verərsə, ilan dişləyən yeri sıxıb zəhəri çıxartmağa çalışmaq, daha sonra xəstəni hərəkətsiz vəziyyətdə saxlayaraq təcili yaxınlıqdakı tibb məntəqəsinə çatdırmaq lazımdır. Məntəqədə ilan sancan adama mütləq zərər vurulmalıdır.

Əgər məntəqə uzaqdırsa, yarı yarıya yerin nahiyəsindən bir qədər yuxarıdan tənziflə sıxmaq olar. Lakin diqqət etmək lazımdır ki, tənzif bərk sıxılmamalıdır. Yodla da yarı yarıya nahiyəni silmək olar. Amma əsas odur ki, azı 30-40 dəqiqə ərzində xəstə təcili olaraq həkimə çatdırılmalıdır.

Qeyd edək ki, zərər dərmanları zülal - at qanından hazırlanır.

Ekspertlər bildirir ki, Azərbaycanda 28 ilan növü vardır ki, onların da yalnız 7 növü zəhərli dir. Zəhərli ilanların isə hamısı

gürzə növünə aiddir. Onların zəhəri olduqca təhlükəlidir. Bu növ ilanları vurduqca yarıdan müəyyən etmək olur. Məsələn, əgər ilan vuran yerdə deşik varsa, deməli, zəhərli ilan sancıb. Çünki zəhərli ilanlarda iki zəhər dişi olur. Həmin dişlərin də içində deşik olur. Digər ilanların sancdığı yerdə iki diş izi olur. Məhz bunun vasitəsilə insanı zəhərli və ya zəhərsiz ilan sancdığı müəyyən edilir.

Toksikoloqlar qeyd edib ki, ölkəmizdə ən təhlükəli zəhərli ilan Şahmar ilandır. Bu ilanın zəhəri o qədər güclü olur ki, hətta digər ilanların zəhərinə qarşı olan zərər dərmanları belə kömək edə bilmir. İlan zəhəri qanın laxtalanması təsir etməklə yerli ödem, nekrotik təsir yaradır. Ona görə də ilan sancmasından artıq bir

neçə dəqiqə sonra insan bədəninə zəhərli zərər başlayır. Bəzən isə ilan sancması ilə qarşılaşan insana düzgün olmayan tədbirlər görülməsi onun vəziyyətinin ağırlaşmasına, hətta ölümünə səbəb olur. Əsasən də rayon və kəndlərdə ilan sancan ətrafa jəqut qoyulur və yaxud yarı yarıya yer kəşib, qanı sorurlar. Lakin məlum olub ki, nəinki ağızla, hətta xüsusi ekstraktla zəhəri soranda onun yalnız 13 faizini çıxarmaq mümkündür.

İlan sancmalarından qorunmaq üçün FHN dəfələrlə maarifləndirici xəbərdarlıqlar bəyan edib. Məsələn, bildirilir ki, meşəyə gedərkən uzun şalvar geyinməli, qalın dəri və rezin materialdan olan uzunboğaz çəkmədən istifadə etmək lazımdır. Çünki ilanlar bu materialları dişləyər bil-

ki, ilan və əqrəb ona toxunmadıqca, insanı sancmır.

Xəbərdarlıqlardan biri də budur ki, ölmüş bilinən ilana belə yaxınlaşmaq olmaz. Çünki bəzən sürünənlər özünü ölmüş kimi göstərə bilər. Zəhərli ilan zərər-sizdən seçmək lazımdır. Belə ki, adətən təhlükəli ilanlar parlaq və əlvan rəngli olur, özlərinə xas fısıltı və şaqqıltı səslər çıxarırlar.

Toksikoloqlar qeyd edib ki, ilanlar adətən insanın ətraflarına, xüsusən də aşağı ətrafına hücum edir. Bu zaman yarı yarıya insanı hərəkətsiz hala gətirib, dişləmiş yaranı yodla steril etmək və dərhal həkimə çatdırmaq lazımdır. Yaranı yodla steril etməyə qədər ilan sancan ətrafa yaxın oynaqları işlətmək olmaz. Çünki bu, zəhərin bədəninə tez yayılmasına köməklik edə bilər. Sadəcə, həmin ətrafa yüngül, sıxmayan steril sarıq qoymaq olar. Yaranı sorub zəhəri çıxartmaq və ya həmin ətrafı kəsmək, üzərinə qatıq qoymaq məsləhət deyil. Ona görə ki, tez bir vaxtda çirklənmiş yara infeksiyalaşmış yaraya keçir və sonra fəsadlaşmış hal alınır.

□ Xəlilə Gəray,
"Yeni Müsavat"

Elan

19.05.218-ci il tarixdə saat 12:00-da Ukrayna meydanı ərazisində yeni nəqliyyat vəsiqəsinin "Veloelektromobil" ilk sınaq nümunəsinin təqdimatı keçiriləcəkdir. Tədbirə mətbuat və TV-lər dəvət olunur.

Mühəndis-ixtiraçı Rəsmən Hacıyev.

Əlaqə telefonu: (050) 427-96-34

Həsənov İlyas Çingiz oğlunun adına olan veteran vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

MÜSAVAT

Son səhifə

N 108 (6997) 18 may 2018

Elektron siqaret ölümünə səbəb oldu

Amerikada 38 yaşındakı Tallmadge D'Elia elektron siqaretin partlaması nəticəsində həyatını itirib. Onun ölüm səbəbi isə alətdən qopan parçaların beyninə getməsi olub. D'Elianın otopsi nəticələrinə görə, bədəninin yüzdə 80 faizinin yanması ilə nəticələnən yanğına da partlayan elektron siqaret səbəb olub. D'Elianın bədəni Florida'nın St Peterburq bölgəsindəki evinin yanan yataq otağında polis tərəfindən tapıldı.

Qeydiyyatda qəza olaraq keçən hadisənin Amerikada elektron siqarete görə baş verən ilk ölüm halı olduğu təxmin edilir. Yanğınsöndürənlər yataq otağında böyük bir yanğın izlərinin olduğunu, ancaq minimum səviyyədə dumanla qarşılaşdıklarını bildirdilər. Elektron siqaretin "Smok-E Mountain" şirkəti tərəfindən istehsal edildiyi bildirildi. Amerika yanğınsöndürmə xidmətinin statistikasına görə, 2009-2016-cı illərdə elektron siqaretdən qaynaqlanan 195 fərqli partlama və yanğın olub. Bu hadisələrdə 38-l ağır olmaqla, 133 nəfər yaralandı.

2015-ci ildə Kolorado ştatında partlayan bir elektron siqaret 29 yaşındakı bir kişinin boynunu qıraraq, dişlərini tökdü.

Qatar 25 saniyə tez hərəkət etdi, ölkə qarışdı

Yaponiyada 25 saniyə tez hərəkət edən bir qatar sosial mediada böyük səs-küyə səbəb oldu. Son bir ayda ikinci dəfə buna bənzər hadisə yaşanıb. Yaponiya Dəmir yolu Şirkəti buna görə sərnişinlərdən üzr istəyib. Açıqlamada bildirilib ki, bu, sərnişinlərə ciddi problem yaradıb və sözügedən xəta yolverilməzdir. "Japan Today" adlı qəzetin yazdığına görə, Notogava stansiyasından hərəkət edən qatar 07.11-də hərəkət etməli olduğu halda, 07.12-də tərpəndi. Qapılar bağlandı isə xəta fərq edildi. Konduktor qatarı dayandırmaq istəsə də, peronda gözləyən sərnişin görə bilməyincə yola davam etdi.

Bir sosial media istifadəçisi isə aşağıdakıları yazıb: "Hindistanda olsaydı, əsla yaşanmaz-

dı. Yaponiya üçün nə böyük utançdır. Bizim qatarlar sərnişinləri bir gündən artıq gözlədir-

lər". Bir başqa twitter istifadəçisi dörd saniyə ilə qatarı qaçırdığı zarafatını edib.

Qadınlar həyatları boyu saç modelini 100 dəfə dəyişirlər

İngiltərədə aparılan bir araşdırmaya görə, qadınlar ömürləri boyunca saç modellərini ən azı 100 dəfə dəyişdirirlər. 13-65 yaş arasındakı qadınlar saçlarını ildə orta hesabla iki dəfə qısaldır, kəsdirərək dəyişik modellər veririr (qat vermə kimi) ya da fərqli bir rənglə rəngləyir. Dəyişikliyin təməl səbəbləri kimi mövcud görünüşdən sıxılmaq, ya da özünü etibarlı yenidən qazanmaq olaraq göstərilir. İngiltərədə qadınların üçdə biri bir əlaqənin bitməsi ilə özünü gözəllik salonunda tapır. Rəyi soruşulanların 16%-i saçını yeni bir modeldə kəsdirməyi ya da rəngini dəyişdirməyi ad günlərində reallaşdırır. 15% isə körpə sahibi olduqdan əvvəl ya da sonra bunu edir. Rəyi soruşulanların ən azı üçdə biri, heç olmasa bir dəfə yeni saç modelinin 'fəlakət' olduğunu etiraf edir. 3 min qadın arasında edilən araşdırmada, dalğalı uzun saç ən məşhur saç tərzisi olaraq müəyyənləşib. Sıralamada növbəti yerləri qısa və qatlı saçlar paylaşır. Tünd qəhvə rəngi ən məşhur saç rəngi sayılır (56%), bunu tünd bal rəngi izləyir.

Öncə iti yatırdı, sonra oğurladı

İstanbulda Tefvik C. adlı anestezioloq qonşusunun itinə öncə narkoz iynəsi vurub, sonra da onu qaçırdı. Məşəl oğurluq atılan it təxminən bir ay sonra tapılıb. İtin sahibi olan Güzelhan ailesi isə 1 ay öncə binanın həyətinə saxladıkları heyvanın itməsindən şübhələnib, binanın təhlükəsizlik kameralarına baxıblar. Görüntülərdə anestezioloq qonşunun itə iynə vurub bayılması, ardınca isə maşının baqajına qoyması öz əksini tapıb. Hadisədən bir ay sonra it tapılıb. Məlum olub ki, qonşuları itin davamlı hümrəsindən narahat olduğu və yuxusuz qaldığı üçün bunu edib: "Qonşum dedi ki, digər itlərə də iynə vurub azdırmağı planlaşdırsa da, bizimkindən başqa hamısı qaçıb". İtin sahibləri qonşuları barədə polisə şikayət veriblər.

QOÇ - Gi-

ley-güzara, kimi gəldi ittiham etməyə vaxt itirməkdənsə, realığı nəzərə alın. Özünü tənzimləyən yaşayın. Bunu bacardığınız təqdirdə nahardan sonra ruhi rahatlıq hiss edəcəksiniz.

BUĞA - Paxil və bədxah adamların müdaxilələrinə fikir verməyin. Həqiqətə yaxın olan arzularla yaşayın. Bürcünüzün "hakimiyyətdə" olduğu bu gözəl gündə enerjinizi boş şeylərə görə itirməyin.

ƏKİZLƏR - Saat 15-ə qədər nəzərdə tutduğunuz planları reallaşdırmaqda heç bir problemlə rastlaşmayacaqsınız. Sonrakı müddətdə işə ehtiyatlı olun. Axşam saatlarını evdə keçirməyə çalışın.

XƏRÇƏNG - Daxili gərginliyinizi xeyli səngiyəcək. Bu işə başınıza yeni ideya və perspektivli fikirlərin gəlməsinə səbəb olacaq. Həlli mürəkkəb olan işlərə girişməyin. Sizə passivlik yaraşmır.

ŞİR - İştirakçısı olduğunuz prosesləri gərginləşdirməyin. Qanqaraldan işlərə meyl etməsəniz, hörmətiniz artacaq. Günün ikinci yarısını bütünlüklə maliyyə məsələlərinə həsr edin.

QIZ - Bu gün ulduzlar məclislərdə iştirakınızdan xəbər verir. Dəvətləri qəbul etməyə çalışın. Daxili duyğularınızı tənzimləmək üçün fiziki işlərdən uzaq olun. Səhhətinizə fikir verin.

TƏRƏZİ - Gərgin vaxt olsa da, "məsləhətli don gen olar" deyiblər, inandığınız insanların tövsiyələrinə riayət etməklə, sıxıntılarınızı dəf edə bilərsiniz. Başladığınız bütün işlərin məsuliyyətini anlamağa çalışın.

ƏQRƏB - Həftənin bir enerjili günündə yalnız işgüzarlığınızı artırmalısınız. Yeni işlərə başlamaq haqqında sövdələşmələr aparın. Çünki bu addım böyük perspektivlərdən xəbər verir.

OXATAN - Proseslərin inkişafı mənfi istiqamətdə cərəyan edə bilər. Bu səbəbdən bəzi məsələlərdə ehtiyatlı olmalısınız. Günortadan sonra nüfuzlu və etibarlı adamlarla görüşməyiniz vacibdir.

OĞLAQ - İxtiyarınızda olan bu gözəl gün hamıdan çox sizin üçün uğurlu olmalıdır. Odur ki, vaxtınızı boşa verməyin. Müxtəlif ünvanlara baş çəkməklə maddi və mənəvi rahatlıq qazana bilərsiniz.

SUTÖKƏN - Taleyüklü məsələlərin həlli üçün perspektivli təqvimdir. Mövcud problemlərinizi aradan qaldırmaq üçün əhəmiyyət kəsb edən adamlarla görüşün. Məsuliyyətsizlik etməyin.

BALİQLAR - Sürprizlərlə dolu bir təqvim yaşayacaqsınız. Kiçik gərginlikləri nəzərə almasaq, ətrafınızda cərəyan edən hər bir hadisə ürəyinizə olacaq. Maraqlı görüşləriniz gözlənilir.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Gecələr saçlarını yolur - dəhşətli xəstəlik

25 ildir trikotilomani xəstəsi olan Kelli Lacey hər səhər əlləri qan içində oyanır. 36 yaşlı Kelli bu qorxunc xəstəliyi ucbatından az qala keçəl qalacaq. "Daily Mail"-in xəbərinə görə, gecələr saçlarını yolaraq qadın əllərində və bəzən saç topası ilə oyanır. Hər gecə saçlarını yolaraq qadının başında böyük bir keçəl izi var. 3 uşaq anası Kelli bu səbəbdən daim parik taxmaq məcburiyyətində qalıb. 25 ildir bu xəstəliklə yaşayan Laceyə bağlı mütəxəssislər deyir ki, bu, uşaqlıqda yaşadığı cinsi istismar nəticəsində yaranan xəstəlikdir: "Məndən niyə dayanmırsan?" deyər soruşurlar, amma bəzən saçlarını yolarkən oyanıram. Bunu şüurlu olaraq etmirəm, çünki avtomatik olaraq baş verir".

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"-ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.